

HE 62/2005 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE
VUODEN 2005 LISÄTALOUSARVIOKSI**

Viitaten tämän esityksen yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,
että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen lisätalousarvioksi vuodelle 2005.

Helsingissä 20 päivänä toukokuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Antti Kalliomäki*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2005 lisätalousarvioksi.

Kansainvälinen talouskasvu jatkuu varsin vahvana, vaikka nopein kasvun vaihe on jo ohitettu. Kulutusmahdollisuuksia heikentää mm. raaka-aineiden hintojen nousu. Kiinassa ja Intiassa talouskasvu jatkuu ripeänä. Euroalueen talouskasvu pysyy hitaana, ja Yhdysvaltojen talouden näkymiä hämärtävät julkisen talouden ja vaihtotaseen vajeet.

Talouden näkymät

Suomessa kokonaistuotannon kasvu jää kuluvana vuonna hieman viime vuotta hitaammaksi, mutta yltäne silti runsaaseen kolmeen prosenttiin. Kotitalouksien kulutuksen kasvu hidastuu, sillä ostovoiman kasvu on viime vuotta heikompa. Investoinneissa kasvu säilynee lähes viime vuoden kaltaisena asuinrakentamisen hidastumisesta huolimatta. Nettoviennin vaikutus kasvuun lisääntyy kuitenkin selkeästi. Työttömyysaste supistuu 8,4 prosenttiin ja työllisyysaste nousee, sillä työpaikkojen ennakoitaan lisääntyvän palvelualoilla ja teollisuuden työpaikkojen supistuminen pysähtyy. Inflaatio nousee ennustetusti viime vuoden ennätysmatalalta tasolta runsaaseen prosenttiin. Kokonaisuutena talouden näkymät vastaavat melko hyvin varsinaisen talousarvion pohjana ollutta näkemystä.

Verojen ja veronluonteisten tulojen arviota nostetaan aiemmin budjetoidusta 314 milj. eurolla johtuen tulo- ja varallisuusveron sekä varainsiirtoveron ennakoitua suuremmista kertymistä.

Tuloarviot

Sekalaisten tulojen arviota nostetaan nettomääräisesti 160,2 milj. eurolla. Puolustusministeriön hallinnonalan muiden tulojen arviota korotetaan 15,1 milj. eurolla, mikä aiheutuu ilmavoimien Hornet-torjuntahävittäjäkaluston hankintoihin liittyvistä FMS -järjestelmän mukaisten arviohintojen ja toteutuneiden kustannusten välisestä eroista kertyneistä määrärahan palautuksista. Valtiontakuurahastosta esitetään tuloutettavaksi 50 milj. euroa budjettitalouteen rahaston hyvän maksuvalmiuden johdosta. Arviota osakemyynneistä saatavista nettotuloista nostetaan 55,1 milj. eurolla alkuvuonna toteutuneiden osakemyyntien johdosta.

Arviota korkotuloista ja voiton tuloutuksista korotetaan nettomääräisesti 134,4 milj. eurolla. Osinkotuloarviota nostetaan toteutuneiden kertymätietojen perusteella 175,4 milj. eurolla. Lisäyksenä noin puolet aiheutuu Fortumin arvioitua korkeammista osingoista. Suomen Pankin voiton tuloutus valtiolle vuonna 2005 toteutuu 44 milj. euroa talousarvion tuloarviota pienempänä. Valtion liikelaitosten voitontuloutuksia arvioidaan kertyvän 2,9 milj. euroa talousarvion tuloarviota enemmän.

Tasapaino ja valtionvelka

Valtion kassaa ehdotetaan pienennettäväksi ja valtionvelkaa vastaavasti vähennettäväksi tulouttamalla valtion vuoden 2004 tilinpäätöksen osoittamasta kumulatiivisesta ylijäämästä talousarvion kattamiseen 2 700 milj. euroa. Lisätalousarvion varsinaisiksi tuloiksi arvioidaan 608,6 milj. euroa ja määrärahojen lisäyksiksi ehdotetaan 171,9 milj. euroa.

Valtion budjettitalous kääntyy alijäämäisestä ylijäämäiseksi siten, että valtion velkaa voidaan lyhentää 2 112 milj. eurolla. Valtionvelan määräksi vuoden 2005 lopussa arvioidaan 61,7 mrd. euroa. Valtionvelan suhde bruttokansantuotteeseen alenee vuoden 2004 lopun 42,6 prosentin tasolta hieman alle 40 prosenttiin vuonna 2005.

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2004 Tilinpäätös	2005 Hyväksytty talousarvio	2005 Hallituksen esitys	2005 Yhteensä
Määrärahat yhteensä	36 320	37 855	172	38 027
— Valtionvelan korot (pääluokka 36)	2 381	2 447	-53	2 394
Valtionvelan vähentäminen (pääluokka 37)	-	-	2 197	2 197
— Nettokuoletukset	-	-	2 112	2 112
— Velanhallinta	-	-	85	85
Tuloarviot yhteensä				
(pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	38 493	36 916	3 309	40 224
— Verotulot	31 191	31 065	314	31 379
— Muut tulot	7 303	5 851	2 995	8 845
Nettolainanotto ja velanhallinta	32	940	-940	-
— Nimellisarvoinen nettolainanotto	74	948	-948	-
— Velanhallinta	-42	-8	8	-

Vaalikauden kehys ja jakamaton varaus

Vuoden 2005 talousarviossa kuluvan vuoden määräraha-kehysten taso oli 28 848 milj. euroa. Lisätalousarviossa Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön vuokratuloja ehdotetaan siirrettäväksi sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan kehysten ulkopuolisista menoista 0,7 milj. euroa opetusministeriön hallinnonalle kehukseen sisältyviin menoihin, joten vastaava rakennekorjaus tehdään määräraha-kehukseen. Lisäksi uusien palkkausjärjestelmien käyttöönotosta aiheutuu kehukseen noin miljoonan euron kustannustasokorjaus, jota ei aiemmissa kehystarkistuksissa ole huomioitu. Edellä mainitut muutokset mukaan lukien tarkistettu vaalikauden kehys vuodelle 2005 on 28 850 milj. euroa vuoden 2005 hinta- ja kustannustasossa.

Lisätalousarvioletuksessa ehdotetaan kehukseen luettavien määrärahojen lisäykseksi 202 milj. euroa. Vuoden 2005 talousarviossa ja nyt ehdotettavassa lisätalousarvioletuksessa kehysmäärärahoja on budjetoitu yhteensä 28 733 milj. euroa. Loppuvuoden määrärahatarpeita varten ns. jakamattomaksi varaukseksi jää 117 milj. euroa.

Lisätalousarvioesityksessä on suhtauduttu torjuvasti harkinnan-varaisiin menotarpeisiin. Hallitus pyrkii asettamaan kaikki menotarpeet yhtäläiseen asemaan ja samalla kertaa arvioitavaksi syksyn lisätalousarvion yhteydessä. Tällöin vuoden 2005 budjettitalouden kokonaistilanne on paremmin nähtävissä ja voidaan varmistua siitä, että vuoden kuluessa ilmeneviin välttämättömiin ja ennalta arvaamattomiin menoihin on riittävästi kehysväljyyttä. Viime vuonna vastaavasta menettelystä saatiin hyviä kokemuksia, ja syksyn lisätalousarvion yhteydessä voitiin vastata moniin kertaluonteisiin tarpeisiin määrärahalisäyksin.

Sopimuskaudelle 2005—2007 tehdyistä valtion virka- ja työehtosopimuksista sekä uusien palkkausjärjestelmien käyttöönottamisesta aiheutuvat henkilöstömenot ehdotetaan otettavaksi huomioon toimintamenojen lisäyksenä yhteensä 92,2 milj. eurolla.

Etelä-Aasian luonnononnettomuudesta aiheutuneiden ylimääräisten kustannusten korvaamiseksi ehdotetaan yhteensä 14,1 milj. euron määrärahojen lisäystä. Lisäyksestä 8 milj. euroa ehdotetaan kohdistettavaksi kehitysyhteistyön humanitaarisen avun menoihin, noin 1,2 milj. euroa kunnille onnettomuudesta aiheutuneiden menojen korvaamiseen ja 0,8 milj. euroa pelastus- ja evakuointitoimiin sekä sairaanhoitoon. Poliisin toimintamenomäärärahoja ehdotetaan lisättäviksi noin 4,1 milj. eurolla, joka on tarkoitettu Aasian luonnonkatastrofista poliisille aiheutuviin menoihin.

Lisäksi varsinaisen kehitysyhteistyön myöntö- ja sopimusvaltuutusta ehdotetaan nostettavaksi 20 milj. eurolla. Lisäys on tarkoitettu Aasian luonnonkatastrofin tuhoista aiheutuvaan jälleenrakentamiseen.

Suomalaisten rauhanturvajoukkojen ylläpitoon osoitettuja määrärahoja ehdotetaan lisättäväksi 0,6 milj. eurolla, mikä johtuu mm. Sudanin UNMIS -operaatiossa 7.4.2005 aloittaneen YK:n suomalaisen osaston aiheuttamista menoista.

Hallitus ehdottaa, että poliisin toimintamenomäärärahoja lisätään 3 milj. eurolla ja Rajavartiolaitoksen toimintamenoja korotetaan noin 0,8 milj. eurolla yleisurheilun MM-2005 kilpailujen aiheuttamista turvakustannuksista johtuen. Lisäksi kilpailujen järjestämisestä aiheutuviin menoihin ehdotetaan 0,6 milj. euron lisäystä.

Puolustusmateriaalihankintojen tilausvaltuuksien maksatusten ajoituksia muutetaan, jotta maksatusmäärärahat saadaan vastaamaan paremmin tilausvaltuuksien hankintojen toimituksia. Samalla ehdotetaan myönnettäväksi raskasta raketinheitinjärjestelmää varten tilausvaltuus, josta saa aiheutua menoja vuosina 2005—2010 enintään 57,6 milj. euroa.

Tutkintoon johtavaan oppisopimuskoulutukseen ehdotetaan 0,5 milj. euron korotusta, joka aiheutuu lisäkoulutuksen opiskelijapaikkojen lisäyksestä 165 opiskelijalla.

Jämsänkoski—Saakoski -radan korjaamiseen ehdotetaan käytettäväksi 4 milj. euroa. Suhangon kaivosalueen tieyhteyden rakenta-

Virka- ja työehtosopimukset

Etelä-Aasian luonnonkatastrofi

Rauhanturvaaminen

Yleisurheilun MM-2005 kilpailut

Puolustusmateriaalihankinnat

Oppisopimuskoulutus

Liikenneväylät

miseen ehdotetaan enintään 3,5 milj. euron sopimusvaltuutta. Saimaan kanavan vuokra-alueen tien kunnostamiseen osoitetaan 1 milj. euroa. Vuosaaren sataman liikenneväylien kustannusarvion nousun johdosta hankkeen sopimusvaltuutta ehdotetaan nostettavaksi 30 milj. eurolla 237,4 milj. euroon. Tuloarvioissa on huomioitu Helsingin kaupungin osuutena puolet Vuosaaren sataman liikenneväylien kustannuksista.

Liikenteen määrärahoja lisätään EU:n avustustuloja vastaavasti ratojen yli-ikäisten päällysrakenteiden uusimiseen ja korvausinvestointeihin, perustienpitoon, joukkoliikenteeseen sekä hallinnonalan tutkimus- ja kehittämistoimintaan yhteensä 6,8 milj. euroa.

Luotsaus

Saimaan alueen luotsauksen palvelutason säilyttämiseksi luotsauksen hintatukeen ehdotetaan lisättäväksi 0,9 milj. euroa.

Rakennerahastot ja maaseudun kehittäminen

Osa rakennerahasto-ohjelmien ja alueellisen maaseudun kehittämisohjelman (ALMA) hankkeista on toteutunut tehtyjä sitoumuksia pienempänä siten, ettei myöntämisvaltuuksia ole voitu sitoa uusiin hankkeisiin. Tämän vuoksi osa vuosien 2000—2003 talousarvioissa päätettyjen myöntämisvaltuuksien nojalla tehdyistä sitoumuksista on purkautunut. Rakennerahastojen ja Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosaston (EMOTR-T) käyttämättä jääneitä myöntämisvaltuuksia on vuosina 2003—2004 yhteensä 36,3 milj. euroa ja samana aikana valtion rahoitusosuuden myöntämisvaltuuksia on jäänyt käyttämättä yhteensä 41,5 milj. euroa. Myöntämisvaltuudet ehdotetaan budjetoitaviksi kunkin ministeriön hallinnonalalle uudelleen tässä lisätalousarvioesityksessä. Myöntämisvaltuuksien uudelleen budjetoinnin tarkoituksena on tehdä mahdolliseksi ohjelmakehysten mukaisten sitoumusten tekeminen. Vastaava vuosia 2000—2002 koskenut uudelleen budjetointi toteutettiin vuoden 2003 ensimmäisessä lisätalousarviossa.

Yritys- ja omistajapolitiikka

Finnvera Oyj:n korkotukilainavaltuuksia ehdotetaan korotettavaksi yhteensä 20 milj. eurolla, josta 10 milj. euroa esitetään myönnettäväksi alueellisen korkotuen piirissä oleville investointi- ja käyttöpääomailainoille ja toinen 10 milj. euroa erityiskorkotuen piirissä oleville lainoille.

Lisäksi Finnvera Oyj:lle ehdotetaan myönnettäväksi 11,5 milj. euron pääomailaina siirrettäväksi edelleen tytäryhtiölleen Veraventure Oy:lle valtakunnallisen pääomarahaston perustamiseen. Rahasto tulisi tekemään sijoituksensa pääasiassa aikaisen vaiheen teknologiayrityksiin sekä teknologiaintensiivisiin palveluyrityksiin, joilla on potentiaalia kehittyä kasvuyrityksiksi.

Muutosturva

Tulopoliittisen sopimuksen yhteydessä sovitun työllistymisen ja muutosturvan toimintamallin rahoitukseen ehdotetaan 1.7.2005 lukien määrärahoja yhteensä 24,7 milj. euroa.

Starttiraha

Aloittavan yrittäjän tukemiseen tarkoitettua starttirahaa ehdotetaan lisättäväksi 2 milj. eurolla starttitukien ja -selvityksien määrän kasvusta johtuen.

Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottotoimintaan ehdotetaan lisämäärärahaa 9,9 milj. euroa, mistä 8,3 milj. euroa aiheutuu vastaanoton piirissä olevien turvapaikanhakijoiden arvioitua suuremmasta määrästä.

Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto

Valuuttamääräisen velan korkomenoihin ehdotetaan 53 milj. euron vähennystä. Vähennys johtuu valuutanvaihtosopimuksista, joilla jäljellä ollut valuuttavelka on muunnettu valtaosin euromääräiseksi.

Valtionvelan korot

Eduskunnan vuodelle 2005 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

Pääluokka	Hyväksytty talousarvio	Hallituksen esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	97 461 000	-	97 461 000
22. Tasavallan presidentti	8 505 000	78 000	8 583 000
23. Valtioneuvosto	49 137 000	383 000	49 520 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	825 524 000	10 891 000	836 415 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	662 312 000	8 993 000	671 305 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	1 507 074 000	27 852 000	1 534 926 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 148 871 000	23 783 000	2 172 654 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	5 553 242 000	19 904 000	5 573 146 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	6 197 420 000	24 801 000	6 222 221 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 724 504 000	4 354 000	2 728 858 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	1 774 464 000	38 170 000	1 812 634 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	976 243 000	17 486 000	993 729 000
33. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonala	10 028 354 000	6 897 000	10 035 251 000
34. Työministeriön hallinnonala	2 164 015 000	38 626 000	2 202 641 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	691 248 000	2 723 000	693 971 000
36. Valtionvelan korot	2 447 000 000	-53 000 000	2 394 000 000
37. Valtionvelan vähentäminen	-	2 196 854 000	2 196 854 000
Yhteensä	37 855 374 000	2 368 795 000	40 224 169 000

Eduskunnan vuodelle 2005 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

Osasto	Hyväksytty talousarvio	Hallituksen esitys	Yhteensä
11. Verot ja veronluonteiset tulot	31 064 908 000	314 000 000	31 378 908 000
12. Sekalaiset tulot	4 569 013 000	160 201 000	4 729 214 000
13. Korkotulot ja voiton tuloutukset	929 280 000	134 377 000	1 063 657 000
15. Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	352 390 000	2 700 000 000	3 052 390 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	36 915 591 000	3 308 578 000	40 224 169 000
Nettolainanotto ja velanhallinta (mom.15.03.01)	939 783 000	-939 783 000	-
Yhteensä	37 855 374 000	2 368 795 000	40 224 169 000

Vuoden 2005 lisätalousarvio

TULOARVIOT

Osasto 11		€
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT		314 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot		264 000 000
01. Tulo- ja varallisuusvero, lisäystä		264 000 000
10. Muut verot		50 000 000
05. Varainsiirtovero, lisäystä		50 000 000
Osasto 12		
12. SEKALAISET TULOT		160 201 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala		200 000
99. Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä		200 000

Osasto 13

11

27. Puolustusministeriön hallinnonala	15 101 000
20. Tulot irtaimen omaisuuden myynnistä ja rojaltimaksuista, lisäystä	1 000
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	15 100 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	8 665 000
87. Tulot rahoitusmarkkinoiden vakauttamisesta, lisäystä	4 480 000
91. Euroopan unionilta saatavat tulot matkakustannusten korvaamiseen, vähennystä	-515 000
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	4 700 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	22 260 000
24. Tiehallinnon tulot, lisäystä	1 760 000
40. Radanpidon tulot, lisäystä	4 800 000
99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	15 700 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	50 000 000
30. Siirrot valtion talousarvion ulkopuolisista rahastoista, lisäystä	50 000 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	8 500 000
98. Valtionapujen palautukset, lisäystä	8 500 000
34. Työministeriön hallinnonala	381 000
99. Työministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	381 000
39. Muut sekalaiset tulot	55 094 000
50. Nettotulot osakemyynnistä, lisäystä	55 094 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET	134 377 000
03. Osinkotulot	175 435 000
01. Osinkotulot, lisäystä	175 435 000
04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta	-44 000 000
01. Osuus Suomen Pankin voitosta, vähennystä	-44 000 000
05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	2 942 000
01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset, lisäystä	2 942 000

Osasto 15

15. LAINAT	1 760 217 000
02. Ylijäämän käyttö	2 700 000 000
01. Ylijäämän käyttö	2 700 000 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	-939 783 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, vähennystä	-939 783 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:**2 368 795 000**

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 22		€
22. TASAVALLAN PRESIDENTTI		78 000
02. Tasavallan presidentin kanslia		78 000
21. Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		78 000

Pääluokka 23		
23. VALTIONEUVOSTO		383 000
01. Valtioneuvosto		112 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		112 000
02. Valtioneuvoston kanslia		206 000
21. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		206 000
03. Oikeuskanslerinvirasto		65 000
21. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		65 000

Pääluokka 24		
24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		10 891 000
01. Ulkoasiainhallinto		1 358 000
21. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		1 358 000
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö		8 000 000
50. Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle		—
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		8 000 000

Pääluokka 25

50. Lähialueyhteistyö	810 000
66. Lähialueyhteistyö (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	810 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot	723 000
22. Suomalaisten rauhanturvajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha), lisäystä	599 000
25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha), lisäystä	124 000

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	8 993 000
01. Ministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset	892 000
21. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	754 000
22. Eräiden virastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	138 000
10. Tuomioistuinlaitos	3 488 000
21. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	122 000
22. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	141 000
23. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 225 000
30. Oikeudelliset palvelut ja julkinen oikeusapu	403 000
21. Oikeusaputoimistojen ja kuluttajavalituslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	403 000
40. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta	1 353 000
21. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 353 000
50. Rangaistusten täytäntöönpano	2 319 000
21. Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 319 000
60. Syyttäjälaitos	538 000
21. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	538 000

Pääluokka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	27 852 000
01. Sisäasiainministeriö	340 000
21. Sisäasiainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	340 000
02. Ulkomaalaisvirasto	162 000
21. Ulkomaalaisviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	162 000
05. Lääninhallitukset	888 000
21. Lääninhallitusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	888 000
06. Rekisterihallinto	1 161 000
21. Rekisterihallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	1 161 000
07. Kihlakunnat	137 000
21. Kihlakunnanvirastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	137 000
75. Poliisitoimi	17 813 000
21. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	17 813 000
80. Pelastustoimi	1 709 000
21. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 237 000
22. Erityismenot (arviomääräraha), lisäystä	472 000
90. Rajavartiolaitos	4 192 000
21. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 192 000
97. Avustukset kunnille	1 250 000
36. Valtionavustus Aasian luonnononnettomuudesta kunnille ja kun- tayhtymille aiheutuviin kustannuksiin (kiinteä määräraha)	1 250 000
98. Alueiden kehittäminen	200 000
61. Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto- ohjelmiin (arviomääräraha)	—
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta (arviomääräraha)	—
63. Kainuun kehittämISRaha (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	200 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	23 783 000
01. Puolustusministeriö	26 041 000
19. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	25 896 000
21. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	145 000
10. Puolustusvoimat	-2 258 000
16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 2 v), vähennystä ..	-16 416 000
21. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	14 158 000
30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta	—
22. Rauhanturvaamistoiminnan kalusto- ja hallintomenot (arviomääräraha)	—

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	19 904 000
01. Valtiovarainministeriö	395 000
21. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	363 000
22. Valtioneuvoston tietohallintoyksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	32 000
03. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus	66 000
21. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	66 000
05. Valtiokonttori	496 000
21. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	490 000
22. Valtion eläkelautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 000
07. Valtion maksamat eläkkeet ja korvaukset	322 000
50. Tapaturmakorvaukset ja muut vahingonkorvaukset (arviomääräraha), lisäystä	322 000
18. Verohallinto	4 650 000
21. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 650 000

Pääluokka 29

17

39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	11 249 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), lisäystä	2 739 000
31. Verohyvitys (arviomääräraha), lisäystä	9 000 000
40. Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha), vähennystä	-490 000
40. Tullilaitos	2 114 000
21. Tullilaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 114 000
52. Tilastokeskus	827 000
21. Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	827 000
80. Hallinnon uudistaminen ja eräät henkilöstöhallinnon tukitoimenpiteet	—
27. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	—
81. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot	-215 000
25. Euroopan unionin osallistuminen matkakustannusten korvauksiin (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-515 000
95. Lakiin tai asetukseen perustuvat menot, joita varten talousarvioon ei ole erikseen merkitty määrärahaa (arviomääräraha), lisäystä	300 000

Pääluokka 29

29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	24 801 000
01. Opetusministeriö	326 000
21. Opetusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	326 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta (arviomääräraha)	—
05. Kirkollisasiat	30 000
21. Ortodoksisen kirkollishallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	30 000
07. Opetushallitus	303 000
21. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	303 000
08. Kansainvälinen yhteistyö	12 000
22. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	12 000

10. Yliopisto-opetus ja -tutkimus	18 353 000
21. Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	17 139 000
22. Yliopistolaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä ..	159 000
23. Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	70 000
24. Harjoittelukoulujen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	985 000
40. Yleissivistävä koulutus	624 000
21. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	624 000
60. Ammatillinen koulutus	907 000
21. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	407 000
31. Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen (arviomääräraha), lisäystä	500 000
70. Opintotuki	754 000
22. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	14 000
58. Avustus vuokratukustannusten korvaamiseen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	740 000
88. Tiede	2 332 000
21. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	526 000
22. Arkistolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	169 000
23. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	47 000
24. Varastokirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	15 000
50. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 575 000
90. Taide ja kulttuuri	560 000
21. Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	13 000
22. Valtion taidemuseon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	187 000
23. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	61 000
24. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	229 000
25. Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	36 000
26. Suomen elokuva-arkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	27 000
27. Valtion elokuvatarkastamon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	7 000
98. Liikuntatoimi	600 000
50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha), lisäystä	600 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	4 354 000
10. Maaseudun kehittäminen	—
61. Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osallistuminen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha)	—
62. Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä (arviomääräraha)	—
20. Maatalous	661 000
21. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	652 000
22. Torjunta-ainetarkastukset (arviomääräraha), lisäystä	9 000
40. Kala-, riista- ja porotalous	251 000
21. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	235 000
43. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	16 000
50. Vesitalous	88 000
22. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	88 000
60. Metsätalous	1 039 000
21. Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	219 000
41. Metsäpuiden siemenhuolto (kiinteä määräraha), lisäystä	225 000
42. Valtionapu metsätalouden edistämisen- ja valvontaorganisaatioille (kiinteä määräraha), lisäystä	595 000
63. Metsähallitus	-114 000
50. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-114 000
70. Maanmittaus ja paikkatietojen yhteiskäyttö	874 000
21. Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	803 000
22. Geodeettisen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	71 000
71. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitos	220 000
21. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	220 000

Pääluokka 31

72. Elintarvikevirasto	78 000
21. Elintarvikeviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	78 000
73. Kasvintuotannon tarkastuskeskus	176 000
21. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	176 000
90. Hallinto	1 072 000
21. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	445 000
23. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	227 000
27. Yhteistutkimukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	400 000
91. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta ja eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta	9 000
21. Lautakuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	9 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINTONALA	38 170 000
01. Liikenne- ja viestintäministeriö	246 000
21. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	192 000
22. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	54 000
24. Tiehallinto	2 638 000
21. Perustienpito (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 726 000
79. Jälkirahoitus-, kokonaisrahoitus- ja elinkaarirahoitushankkeet (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	912 000
30. Merenkululaitos	1 496 000
21. Merenkululaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	496 000
79. Saimaan kanavan vuokra-alueen tie (siirtomääräraha 3 v)	1 000 000
32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen	938 000
51. Luotsauksen hintatuki (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	938 000
40. Ratahallintokeskus	7 035 000
21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	8 935 000

Pääluokka 32

21

76. Rataverkon maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	900 000
78. Eräät ratahankkeet (arviomääräraha), vähennystä	-2 800 000
60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet	144 000
63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	144 000
80. Ilmatieteen laitos	370 000
21. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	370 000
81. Merentutkimuslaitos	144 000
21. Merentutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	144 000
99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot	25 159 000
19. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	7 389 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus liikenne- ja viestintäministeriön osalta (arviomääräraha), lisäystä	770 000
78. Vuosaaren sataman liikenneväylien rakentaminen (arviomääräraha), lisäystä	17 000 000

Pääluokka 32

32. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	17 486 000
10. Hallinto	2 328 000
21. Kauppa- ja teollisuusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	342 000
22. Työvoima- ja elinkeinokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 986 000
20. Teknologia- ja innovaatiopolitiikka	1 891 000
21. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	588 000
22. Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	812 000
23. Turvatekniikan keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	126 000
24. Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	55 000
25. Mittatekniikan keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	67 000

Pääluokka 33

26. Teknologian kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	243 000
83. Lainat teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen (arviomääräraha)	—
30. Yrityspolitiikka	1 500 000
21. Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)	—
42. Finnvera Oyj:n korkotuet (arviomääräraha)	—
47. Valtionavustus kehittämispalvelutoimintaan ja eräille yhteisöille (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 500 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta (arviomääräraha)	—
40. Kuluttaja- ja kilpailupolitiikka	181 000
21. Kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	84 000
24. Kuluttajavalituslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	26 000
26. Kilpailuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	71 000
50. Kansainvälistymispolitiikka	86 000
21. Matkailun edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	86 000
70. Omistajapolitiikka	11 500 000
87. Pääomalaina Finnvera Oyj:lle (kiinteä määräraha)	11 500 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	6 897 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriö	373 000
21. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	373 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sosiaali- ja terveysministeriön osalta (arviomääräraha)	—
02. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus	290 000
21. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	290 000

Pääluokka 33

23

03. Työttömyysturvalautakunta	28 000
21. Työttömyysturvalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	28 000
04. Tarkastuslautakunta	27 000
21. Tarkastuslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	27 000
06. Terveystieteiden tutkimuskeskus	39 000
21. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomäärä- raha 2 v), lisäystä	39 000
07. Työterveyslaitos	460 000
50. Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin (siirtomääräraha 2 v), li- säystä	460 000
51. Valtion korvaus työterveyshuollon erikoislääkäriskoulutuksesta ai- heutuviin kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	—
08. Kansanterveyslaitos	416 000
21. Kansanterveyslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäys- tä	416 000
09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus	85 000
21. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen toimintame- not (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	85 000
10. Säteilyturvakeskus	256 000
21. Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	256 000
11. Lääkelaitos ja Lääkehoidon kehittämiskeskus	—
22. Lääkehoidon kehittämiskeskuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
13. Työsuojelun piirihallinto	463 000
21. Työsuojelupiirien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	463 000
18. Sairausvakuutus	4 260 000
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomää- räraha), lisäystä	4 260 000
22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot	200 000
51. Valtion korvaus partisaanien uhreille (siirtomääräraha 3 v)	200 000

Pääluokka 34

34. TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	38 626 000
01. Työhallinto	354 000
21. Työministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	224 000
22. Työvoimaopiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	6 000
23. Työelämäohjelmat ja työpoliittinen tutkimus (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	124 000
63. Valtionavustus työelämäohjelmahankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)	—
05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus	—
61. Euroopan sosiaalirahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha)	—
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta (arviomääräraha)	—
06. Työvoimapolitiikan toimeenpano	28 422 000
21. Työvoima-asiain paikallishallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 575 000
50. Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opintososiaaliset edut (arviomääräraha), lisäystä	11 597 000
51. Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteä määräraha), lisäystä	14 250 000
07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat	9 850 000
21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottotoiminta valtion osalta (arviomääräraha), lisäystä	1 247 000
63. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha), lisäystä	8 603 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 723 000
01. Ympäristöministeriö	331 000
21. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	331 000
20. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu	319 000
22. Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	7 000
52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	312 000

Pääluokka 36

25

40. Alueelliset ympäristökeskukset	1 242 000
21. Alueellisten ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 242 000
50. Ympäristölupavirastot	101 000
21. Ympäristölupavirastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	101 000
60. Suomen ympäristökeskus	634 000
21. Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	634 000
70. Valtion asuntorahasto	72 000
21. Asuntorahaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	72 000
99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot	24 000
22. Kehittäminen ja suunnittelu (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	24 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta (arviomääräraha)	—

Pääluokka 36

36. VALTIONVELAN KOROT	-53 000 000
03. Valuuttamääräisen velan korko	-53 000 000
90. Valuuttamääräisen velan korko (arviomääräraha), vähennystä	-53 000 000

Pääluokka 37

37. VALTIONVELAN VÄHENTÄMINEN	2 196 854 000
01. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta	2 196 854 000
94. Nettokuoletukset ja velanhallinta (arviomääräraha)	2 196 854 000

Määrärahojen kokonaismäärä:**2 368 795 000**

TULOARVIOT

Osasto 11 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

<i>01. Tulo- ja varallisuusvero</i>	kertymän	arvioidaan	nousevan
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	12 237 000 000	euroon.	
264 000 000 euroa.			
<i>Selvitysosa:</i> Ansio- ja pääomatulove-	2005 lisätalousarvio		264 000 000
rojen kertymistä alkuvuonna saatujen tietojen	2005 talousarvio		11 973 000 000
perusteella tulo- ja varallisuusveron kokonais-	2004 tilinpäätös		12 299 906 659
	2003 tilinpäätös		11 811 901 257

10. Muut verot

<i>05. Varainsiirtovero</i>	2005 lisätalousarvio	50 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	2005 talousarvio	374 000 000
50 000 000 euroa.	2004 tilinpäätös	419 327 493
<i>Selvitysosa:</i> Lisäys aiheutuu vuoden	2003 tilinpäätös	336 883 844
2004 tuoton odotettua paremmasta kertymästä.		

Osasto 12 SEKALAISET TULOT

26. Sisäasiainministeriön hallinnonala

99. Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot	Vastaavat menot on merkitty momentille 26.80.22.		
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 200 000 euroa.	2005 lisätalousarvio		200 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisäys aiheutuu Aasian	2005 talousarvio		950 000
luonnonkatastrofin johdosta vakuutusyhtiöiltä	2004 tilinpäätös		833 764
regressioikeuden nojalla saatavista tuloista.	2003 tilinpäätös		1 917 709

27. Puolustusministeriön hallinnonala

20. Tulot irtaimen omaisuuden myynnistä ja rojalTIMAKSUISTA	tyistä Pasi-panssariajoneuvoista saatavista tu- loista. Bruttomenojen lisäys aiheutuu pääosin panssariajoneuvojen kunnostus-, varaosa- ja huoltomenoista.		
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 000 euroa.			
<i>Selvitysosa:</i> Bruttotulojen lisäys ai- heutuu valtaosaltaan Viroon myydyistä käyte-			

Tulot ja menot (euroa)

	Talousarvio	Lisätalousarvio	Yhteensä
Bruttotulot			
Tulot irtaimen omaisuuden myynnistä ja rojalTIMAKSUISTA	2 367 000	+3 563 000	5 930 000
Bruttomenot			
Irtaimen omaisuuden myynti- ja hankinta- menot	2 350 000	+3 562 000	5 912 000
Nettotulot	17 000	+1 000	18 000

2005 lisätalousarvio	1 000
2005 talousarvio	17 000
2004 tilinpäätös	18 000
2003 tilinpäätös	17 000

99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 100 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu ilmavoimien Hornet-torjuntahävittäjäkaluston hankintoihin liittyvistä FMS-järjestelmän mukaisten arviointien ja toteutuneiden kustannusten

välisistä eroista kertyneistä määrärahan palautuksista.

2005 lisätalousarvio	15 100 000
2005 talousarvio	2 650 000
2004 tilinpäätös	9 094 382
2003 tilinpäätös	21 273 472

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

87. Tulot rahoitusmarkkinoiden vakauttamisesta

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 4 480 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Osuuskunta Tradeka -yhtymän valtiolle tulouttamista saneerausohjelman päättymisen jälkeisistä lisäsuorituksista.

2005 lisätalousarvio	4 480 000
2005 talousarvio	10 000 000
2004 tilinpäätös	146 480 733
2003 tilinpäätös	107 866 106

91. Euroopan unionilta saatavat tulot matkakustannusten korvaamiseen

Momentilta vähennetään 515 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu matkakustannuksia koskevien tietojen täsmentymisestä. Vastaava vähennys on tehty momentille 28.81.25.

2005 lisätalousarvio	-515 000
2005 talousarvio	3 200 000
2004 tilinpäätös	2 953 871

99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 4 700 000 euroa.

Lisäksi momentin tuloarvio nettoutetaan siltä osin, että nettobudjetoinnissa otetaan huomi-

oon pääomallainan myöntäminen ja takaisinmaksu. Edelleen momentin perusteluja täydennetään siten, että valtiovarainministeriö voi myöntää Solidium Oy:lle 50 000 000 euron määrällisen pääomallainan.

Selvitysosa: Lisäyksestä 200 000 euroa aiheutuu vakuutusyhtiöiltä saatavista regressista Etelä-Aasiassa 26.12.2004 tapahtuneen luonnonkatastrofin johdosta. Regressisaatavia vastaavat menot on merkitty momentille 28.07.50.

Lisäyksestä 4 500 000 euroa aiheutuu siitä, että Kapiteeli Oyj maksaa takaisin valtiolta saamansa pääomallainan 59 500 000 euroa. Kuluvan vuoden talousarviossa momentin tulokertymä on tältä osin arvioitu 55 000 000 euroksi.

Samassa yhteydessä kun Kapiteeli Oyj maksaa valtiolle takaisin 59 500 000 euron pääomallainansa, valtiovarainministeriö myöntää 50 000 000 euron pääomallainan valtion kokonaan omistamalle Solidium Oy:lle. Järjestely perustuu Kapiteeli Oyj:n tytäryhtiönä toimineen Kruunuasunnot Oy:n siirtoon Solidium Oy:n tytäryhtiöksi 2.1.2005. Jotta kauppa on voitu toteuttaa, Kapiteeli Oyj on myöntänyt Kruunuasunnot Oy:lle 59 500 000 euron määrällisen ja väliaikaiseksi tarkoitetun pääomallainan. Solidium Oy lunastaa Kapiteeli Oyj:ltä kyseisen pääomallainan ja tarvitsee järjestelyn rahoittamiseksi valtiolta 50 000 000 euron pääomallainan.

2005 lisätalousarvio	4 700 000
2005 talousarvio	66 000 000
2004 tilinpäätös	139 905 379
2003 tilinpäätös	49 880 804

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

24. Tiehallinnon tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 760 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu EU:n myöntämästä TEN-tuesta.

2005 lisätalousarvio	1 760 000
2005 talousarvio	1 000 000
2004 tilinpäätös	3 630 641
2003 tilinpäätös	2 897 670

40. Radanpidon tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 4 800 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu EU:n myöntämästä TEN-tuesta.

2005 lisätalousarvio	4 800 000
2005 talousarvio	2 000 000
2004 tilinpäätös	714 745
2003 tilinpäätös	5 661 247

-selvityshankkeiden arvioitua määrää. Vastava määrärahan lisäys on merkitty momentille 31.01.22. Lisäyksestä 138 000 euroa aiheutuu EU:n myöntämästä VIKING MIP 2002 -selvitys- ja toteutushankkeiden arvioidusta määrästä ja 6 000 euroa EU:n myöntämästä tuesta Image-hankkeelle. Vastava määrärahan lisäys on merkitty momentille 31.60.63.

Lisäyksestä 5 132 000 euroa aiheutuu momentilta 31.32.41 suoritettujen kauppa-alustusten palautuksista.

Momentin 31.99.78 selvitysosien perusteluihin viitaten lisäyksestä 10 370 000 euroa vastaa Vuosaaren sataman liikenneväylien rakentamisesta aiheutuvista menoista Helsingin kaupungin rahoitusosuutta. Momentin selvitysosa muutetaan siten, että Helsingin kaupunki osallistuu Hakamäentie, Helsinki -hankkeen parantamisesta momentilta 31.24.78 maksettavien kustannusten arvonnäkökulmastaan osuuteen. Kaupungin rahoitusosuus ei muutu.

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 700 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 54 000 euroa vastaa EU:n myöntämän VIKING MIP 2002

2005 lisätalousarvio	15 700 000
2005 talousarvio	29 399 000
2004 tilinpäätös	24 908 639
2003 tilinpäätös	5 307 974

32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

30. Siirrot valtion talousarvion ulkopuolisista rahastoista

Momentille siirretään lisäystä tuloutuksena valtiontakuurahastosta 50 000 000 euroa.

Selvitysosa: Tuloutus perustuu valtiontakuurahaston tämänhetkiseen hyvään mak-suvalmiuteen, joka johtuu erityisesti Puolan vakautettujen velkojen ennakkoarvioista takaisinmaksamisesta ja siitä, että valtiontakuurahasto

haston vastuulla olevia riskejä ei ole toteutunut.	2005 lisätalousarvio	50 000 000
	2005 talousarvio	14 000 000
	2003 tilinpäätös	65 923 632

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

98. Valtionapujen palautukset		taavasti momentille 33.18.60 on merkitty määrärahan lisäykseksi 5 000 000 euroa.
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 8 500 000 euroa.		
<i>Selvitysosa:</i> Tulojen lisäys aiheutuu vuonna 2004 käyttämättä jääneen sairausvakuutuksen harkinnanvaraisen yksilökohtaisen kuntoutuksen määrärahan palautuksesta. Vas-	2005 lisätalousarvio	8 500 000
	2005 talousarvio	30 000 000
	2004 tilinpäätös	33 279 397
	2003 tilinpäätös	31 213 795

34. Työministeriön hallinnonala

99. Työministeriön hallinnonalan muut tulot		yhteishankkeeseen nimeltään ”WORK-IN-NET”. Vastaavat menot on merkitty momentille 34.01.23.
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 381 000 euroa.		
<i>Selvitysosa:</i> Lisäyksestä 18 000 euroa aiheutuu EU:n komission osallistumisesta General Framework for Long -Term Social Impact Evaluation of the employment strategy -nimisen hankkeen rahoitukseen, 18 000 euroa EU:n komission osallistumisesta Early intervention as an employment policy method, EIPO -nimisen hankkeen rahoitukseen ja 88 000 euroa työministeriön osallistumisesta EU:n kuudenteen puiteohjelmaan kuuluvaan ERA-NET -kokonaisuudesta rahoitettavaan		Lisäyksestä 257 000 euroa aiheutuu EU:n syrjinnän ja rasismien vastaisiin hankkeisiin myöntämän tuen tulouttamisesta. Vastaavat menot on merkitty momentille 34.07.21.
	2005 lisätalousarvio	381 000
	2005 talousarvio	1 860 000
	2004 tilinpäätös	2 469 187
	2003 tilinpäätös	2 183 337

39. Muut sekalaiset tulot

50. Nettotulot osakemyynnistä		2005 lisätalousarvio	55 094 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 55 094 000 euroa.		2005 talousarvio	420 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden osakemyyntien johdosta momentille arvioidaan kertyvän 475 094 000 euroa.		2004 tilinpäätös	2 133 866 155
		2003 tilinpäätös	195 845 368

Osasto 13 KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET

03. Osinkotulot

<i>01. Osinkotulot</i>	2005 lisätalousarvio	175 435 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	2005 talousarvio	560 000 000
175 435 000 euroa.	2004 tilinpäätös	820 640 400
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymä-	2003 tilinpäätös	603 471 355
tietojen perusteella arvioidaan osinkotulojen		
määrän lisääntyvän 175 435 000 eurolla.		

04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta

<i>01. Osuus Suomen Pankin voitosta</i>	2005 lisätalousarvio	-44 000 000
Momentilta vähennetään 44 000 000 euroa.	2005 talousarvio	100 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Tuloarvion vähennys ai-	2004 tilinpäätös	88 434 864
heutuu Suomen Pankin arvioitua pienemmästä	2003 tilinpäätös	81 509 143
voiton tuloutuksesta valtiolle.		

05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset

<i>01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset</i>	ön asettamaa tuloutustavoitetta alempi. Mui-	
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	den liikelaitosten voiton tuloutukset ovat yh-	
2 942 000 euroa.	teensä 45 237 000 euroa.	
<i>Selvitysosa:</i> Valtion liikelaitosten ti-		
linpäätökset vuodelta 2004 on vahvistettu ja	2005 lisätalousarvio	2 942 000
voiton tuloutuksista päätetty. Metsähallituksen	2005 talousarvio	105 295 000
osalta valtioneuvosto päätti voiton tuloutuksen	2004 tilinpäätös	90 139 000
suuruudeksi 63 000 000 euroa, mikä on	2003 tilinpäätös	86 841 088
4 100 000 euroa maa- ja metsätalousministeri-		

Osasto 15

LAINAT

02. Ylijäämän käyttö

01. Ylijäämän käyttö

Momentille merkitään 2 700 000 000 euroa.

Selvitysosa: Valtion talousarviosta annetun lain 3 b §:n (898/2000) mukaan talousarvion katteeksi voidaan valtion tilinpäätöksen valmistuttua ottaa määrä, jolla valtion tilinpäätöksen osoittama varainhoitovuoden lopun kumulatiivinen ylijäämä ylittää 500 milj. euroa. Varainhoitovuoden 2004 tilinpäätöksen osoittama kumulatiivinen ylijäämä oli 3 218 033 669 euroa, mikä oli seurausta mm. vuoden 2004 viimeisen lisätalousarvion jälkeen syntyneestä TeliaSonera AB:n osakkei-

den myyntitulosta. Ehdotus ylijäämän käytöstä ja sen määrästä perustuu Valtiokonttorin ehdotukseen valtion tilinpäätökseksi. Tänä vuonna on ensimmäistä kertaa käytössä uusi valtion tilinpäätöskertomusmenettely. Valtiokonttori on laatinut ehdotuksen valtion tilinpäätökseksi, ja hallituksen hyväksymä tilinpäätös sisältyy valtion tilinpäätöskertomukseen, jonka hallitus antaa eduskunnalle kesäkuussa.

2005 lisätalousarvio	2 700 000 000
2003 tilinpäätös	—

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentilta vähennetään 939 783 000 euroa.

Selvitysosa: Lisätalousarvio on esityksen mukaan ylijäämäinen, minkä johdosta momentille kertynyttä nimellisarvoista nettolainanottoa ei tarvita.

Momentille kertyviksi arvioidut emissiovoitot ja momentilta maksettavat pääomatappiot on nettobudjetoitu momentille 37.01.94.

2005 lisätalousarvio	-939 783 000
2005 talousarvio	939 783 000
2004 tilinpäätös	31 637 998
2003 tilinpäätös	1 073 329 031

M Ä Ä R Ä R A H A T

Pääluokka 22 TASAVALLAN PRESIDENTTI

02. Tasavallan presidentin kanslia

21. Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	78 000
	2005 talousarvio	6 379 000
Momentille myönnetään lisäystä 78 000 euroa.	2004 tilinpäätös	6 185 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	2003 tilinpäätös	5 987 000

Pääluokka 23 VALTIONEUVOSTO

01. Valtioneuvosto

<i>01. Palkkaukset</i> (arviomääräraha)	2005 lisätalousarvio	112 000
Momentille myönnetään lisäystä 112 000 euroa.	2005 talousarvio	5 322 000
	2004 tilinpäätös	3 713 261
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	2003 tilinpäätös	3 624 143

02. Valtioneuvoston kanslia

<i>21. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	206 000
Momentille myönnetään lisäystä 206 000 euroa.	2005 talousarvio	21 738 000
	2004 tilinpäätös	20 026 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	2003 tilinpäätös	21 430 000

03. Oikeuskanslerinvirasto

<i>21. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	tosopimuksesta ja 18 000 euroa uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.	
Momentille myönnetään lisäystä 65 000 euroa.	2005 lisätalousarvio	65 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 47 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 18 000 euroa uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.	2005 talousarvio	2 740 000
	2004 tilinpäätös	2 702 000
	2003 tilinpäätös	2 575 000

Pääluokka 24 ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

21. <i>Ulkoasiainhallinnon toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	1 358 000
Momentille myönnetään lisäystä 1 358 000 euroa.	2005 talousarvio	174 875 000
	2004 tilinpäätös	172 028 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	2003 tilinpäätös	161 928 916

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

50. *Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle*

Valtioneuvosto voi Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä annetun lain (291/1979) 3 §:n 4 momentin ja 3 a ja b §:n nojalla antaa määräämillään ehdoilla yhtiölle sitoumuksia siitä, että valtio korvaa yhtiölle sen luotonanto- ja takaustoiminnassa mahdollisesti syntyneitä tappioita sekä osake- ja osuussijoitusten menetyksiä ja arvonalennuksia ja valtio maksaa yhtiön ottamasta ulkomaisesta luotosta mahdollisesti aiheutuvan kurssitappion. Sitoumuksia saa antaa siten, että niiden piiriin kuuluvien maksettujen luottojen, osake- ja osuussijoitusten ja takausten yhteinen pääomamäärä saa olla vasta-arvoltaan enintään 168 187 926 euroa ja nostettujen ulkomaisten luottojen yhteinen pääoma enintään 100 000 000 euroa.

Selvitysosa: Eduskunta on hyväksynyt esityksen Teollisen yhteistyön rahasto Oy ni-

misestä osakeyhtiöstä annetun lain (291/1979) muuttamisesta.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta määrärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
----------------------	---

66. *Varsinainen kehitysyhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 8 000 000 euroa käyttösuunnitelman kohtaan 5. Humanitaarinen apu.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuoden 2005 aikana saa tehdä uusia kehitysyhteistyösopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2005 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 620 000 000 euron arvosta.

Lisäksi myöntö- ja sopimusvaltuuksien jakautumista koskevan taulukon kohtaan 2.

Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö lisätään 20 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu käyttämään kansainvälisten järjestöjen kautta annettavaan apuun Aasian luonnonkatastrofin tuhojen johdosta.

Myöntö- ja sopimusvaltuuden 20 000 000 euron lisäys on tarkoitettu Aasian luonnonkatastrofin tuhoista aiheutuvaan jälleenrakentamiseen. Muutoksen jälkeen valtuuksista arvi-

oidaan aiheutuvan menoja 132,9 milj. euroa vuonna 2006, 150,0 milj. euroa vuonna 2007, 167,1 milj. euroa vuonna 2008 sekä sen jälkeisille vuosille yhteensä 170,0 milj. euroa.

2005 lisätalousarvio	8 000 000
2005 talousarvio	457 922 000
2004 tilinpäätös	409 800 000
2003 tilinpäätös	371 246 000

50. Lähialueyhteistyö

66. Lähialueyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään lisäystä 810 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu kertamenona Kioton joustomekanismeja koskevan koeohjelman puitteissa toteutettavan

Pakrin tuulipuistohankkeen ennakkomaksun 3. ja 4. erää varten.

2005 lisätalousarvio	810 000
2005 talousarvio	24 208 000
2004 tilinpäätös	25 374 000
2003 tilinpäätös	30 274 000

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

22. Suomalaisten rauhanturvajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 599 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	Muutos +/-	Muutettu käyttösuunnitelma
01. YKSO:n menot (UNFICYP-operaatio)	175 000	-78 000	97 000
02. YKSOE:n menot (UNMEE-operaatio)	406 000	-	406 000
03. Liberian rauhanturvaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	192 000	-	192 000
04. Suomen Kosovon rauhanturvajoukon menot (KFOR-operaatio)	24 523 000	+2 105 000	26 628 000
05. Yhteiset menot	2 190 000	-	2 190 000
06. Suomen Bosnia-Hertsegovinan rauhanturvajoukon menot (ALTHEA/EUFOR-operaatio)	10 625 000	+839 000	11 464 000
07. YKSOS:n menot (UNMIS-operaatio)	-	+202 000	202 000

08. SRJA:n menot (ISAF-operaatio)	5 860 000	-	5 860 000
09. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin rauhanturvaamisoperaatioihin sekä muihin rauhanturvamenoihin	2 669 000	-2 469 000	200 000
Yhteensä	46 640 000	+599 000	47 239 000

Selvitysosa: Suomen rauhanturvajoukkojen vahvuuksien muutokset, työnantajan eläkemaksun korotus ja 7.4.2005 Sudanissa aloittavan YK:n suomalaisen osaston menot aiheuttavat momentille yhteensä 3 146 000 euron suuruisen lisämäärärahatarpeen. Lisämäärärahan tarve aiheutuu seuraavista operaatioista: Suomen Kosovon rauhanturvajoukko (KFOR-operaatio) 2 105 000 euroa, Suomen Bosnia-Hertsegovinan rauhanturvajoukko (ALTHEA/EUFOR-operaatio) 839 000 euroa sekä Suomen YK:n suomalaiselle osastolle Sudanissa (UNMIS-operaatio) 202 000 euroa.

Edellä mainittu määrärahan lisäystarve rahoitetaan momentille myönnettävällä 599 000 euron suuruisella lisämäärärahalla sekä käyttösuunnitelman muutoksilla siten, että alkuperäisen käyttösuunnitelman kohdasta 01. YKS:n menot (UNFICYP-operaatio) siirretään 78 000 euroa ja kohdasta 09. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin rauhanturvaamisoperaatioihin sekä muihin rauhanturvamenoihin 2 469 000 euroa käyttösuunnitelman kohtiin 04. Suomen Kosovon rauhanturvajoukon menot (KFOR-operaatio), 06. Suomen Bosnia-Hertsegovinan rauhanturvajoukon me-

not (ALTHEA/EUFOR-operaatio) ja käyttösuunnitelmaan lisättyyn kohtaan 07. YKS:n menot (UNMIS-operaatio). Käyttösuunnitelman kohdan 02. nimike on muutettu, koska YK:n suomalainen rauhanturvajoukko Etiopissa ja Eritreassa (YKSRJEE) on lakkautettu 15.12.2004 ja sen tilalle on perustettu YK:n suomalainen osasto Eritreassa (YKSOE).

2005 lisätalousarvio	599 000
2005 talousarvio	46 640 000
2004 tilinpäätös	49 113 697
2003 tilinpäätös	47 889 858

25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 124 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	124 000
2005 talousarvio	14 392 000
2004 tilinpäätös	10 313 260
2003 tilinpäätös	10 925 237

Pääluokka 25 OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset

21. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	mää koskevasta virkaehtosopimuksesta.	tarkentavasta
Momentille myönnetään lisäystä 754 000 euroa.		
Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten yhteisöjen jäsenmaksujen ja maksuusuksien maksamiseen.	2005 lisätalousarvio 2005 talousarvio 2004 tilinpäätös 2003 tilinpäätös	754 000 30 415 000 29 298 000 24 819 000
Oikeusministeriön organisaation kehittämiseen liittyen voidaan 1.7.2005 lukien perustaa hallintojohtajan (A30) virka ja talousjohtajan (A30) virka edellyttäen, että samasta ajankohdasta lukien lakkautetaan osastopäällikön, hallitusneuvos (A32) virka ja apulaisosastopäällikön (A30) virka. Samasta ajankohdasta lukien muutetaan ministeriön kriminaalipoliittisen osaston apulaisosastopäällikön, hallitusneuvos (A30) virka apulaisosastopäällikön (A30) viraksi.	22. Eräiden virastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	
Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 383 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta, 250 000 euroa Euroopan Neuvoston oikeusministerikokouksen järjestämisestä ja 121 000 euroa uutta palkkausjärjestel-	Momentille myönnetään lisäystä 138 000 euroa.	
	Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 100 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 38 000 euroa uutta palkkausjärjestelmää koskevasta tarkentavasta virkaehtosopimuksesta.	
	2005 lisätalousarvio 2005 talousarvio 2004 tilinpäätös 2003 tilinpäätös	138 000 6 450 000 7 214 000 6 992 000

10. Tuomioistuinlaitos

21. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.
Momentille myönnetään lisäystä 122 000 euroa.	

2005 lisätalousarvio	122 000
2005 talousarvio	7 100 000
2004 tilinpäätös	7 298 000
2003 tilinpäätös	7 034 000

22. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 141 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	141 000
2005 talousarvio	8 600 000
2004 tilinpäätös	8 412 000
2003 tilinpäätös	8 027 000

23. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 225 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	3 225 000
2005 talousarvio	197 820 000
2004 tilinpäätös	197 376 000
2003 tilinpäätös	189 533 000

30. Oikeudelliset palvelut ja julkinen oikeusapu

21. Oikeusaputoimistojen ja kuluttajavaltuslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 403 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	403 000
2005 talousarvio	20 800 000
2004 tilinpäätös	20 714 000
2003 tilinpäätös	17 826 000

40. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta

21. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 353 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 1 347 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 6 000 euroa uutta palk-

kausjärjestelmää koskevasta tarkentavasta virkaehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	1 353 000
2005 talousarvio	79 056 000
2004 tilinpäätös	80 187 000
2003 tilinpäätös	78 568 000

50. Rangaistusten täytäntöönpano

21. Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	2 319 000
	2005 talousarvio	183 150 000
Momentille myönnetään lisäystä 2 319 000 euroa.	2004 tilinpäätös	180 403 000
	2003 tilinpäätös	173 640 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.		

60. Syyttäjälaitos

21. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	538 000
	2005 talousarvio	30 411 000
Momentille myönnetään lisäystä 538 000 euroa.	2004 tilinpäätös	30 061 000
	2003 tilinpäätös	29 553 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.		

Pääluokka 26 SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sisäasiainministeriö

21. Sisäasiainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)		<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	
Momentille myönnetään lisäystä 340 000 euroa.		2005 lisätalousarvio	340 000
Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien ja rahoittamien hankkeiden maksamiseen.		2005 talousarvio	21 781 000
		2004 tilinpäätös	21 786 000
		2003 tilinpäätös	20 615 000

02. Ulkomaalaisvirasto

21. Ulkomaalaisviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)		2005 lisätalousarvio	162 000
Momentille myönnetään lisäystä 162 000 euroa.		2005 talousarvio	12 960 000
		2004 tilinpäätös	9 124 000
		2003 tilinpäätös	12 536 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.			

05. Lääninhallitukset

21. Lääninhallitusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)		2005 lisätalousarvio	888 000
Momentille myönnetään lisäystä 888 000 euroa.		2005 talousarvio	52 110 000
		2004 tilinpäätös	51 480 000
		2003 tilinpäätös	49 675 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.			

06. Rekisterihallinto

21. Rekisterihallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	tosopimuksesta ja 430 000 euroa uuteen palkausjärjestelmään siirtymisestä.
Momentille myönnetään lisäystä 1 161 000 euroa.	
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 731 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 430 000 euroa uuteen palkausjärjestelmään siirtymisestä.	
	2005 lisätalousarvio 1 161 000
	2005 talousarvio 27 894 000
	2004 tilinpäätös 27 818 000
	2003 tilinpäätös 24 386 000

07. Kihlakunnat

21. Kihlakunnanvirastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio 137 000
Momentille myönnetään lisäystä 137 000 euroa.	2005 talousarvio 43 937 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	2004 tilinpäätös 43 985 000
	2003 tilinpäätös 43 387 000

75. Poliisitoimi

21. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	van virkaehtosopimuksen mukaisista menoista, 4 109 000 euroa Aasian luonnonkatastrofin poliisille aiheuttamista menoista ja 3 000 000 euroa yleisurheilun MM-2005 kilpailujen turvakustannuksista.
Momentille myönnetään lisäystä 17 813 000 euroa.	
Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien ja rahoittamien poliisitoimeen liittyvien hankkeiden maksamiseen.	
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 9 624 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta, 1 080 000 euroa tarkentavasta määrärahasta ja 7 544 000 euroa uuteen palkausjärjestelmään siirtymisestä.	
	2005 lisätalousarvio 17 813 000
	2005 talousarvio 556 955 000
	2004 tilinpäätös 554 289 000
	2003 tilinpäätös 532 221 000

80. Pelastustoimi

21. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 668 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 569 000 euroa uuteen palkausjärjestelmään siirtymisestä.
Momentille myönnetään lisäystä 1 237 000 euroa.	

2005 lisätalousarvio	1 237 000
2005 talousarvio	61 103 000
2004 tilinpäätös	43 764 000
2003 tilinpäätös	35 584 000

evakuoitujen suomalaisten pelastus- ja avustustoimista vuodelle 2005 kohdistuneista kuluista. Vakuutusyhtiöiltä regressioikeutena saatavat tulot on merkitty momentille 12.26.99.

22. *Erityismenot* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 472 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Aasian luonnonkatastrofin johdosta

2005 lisätalousarvio	472 000
2005 talousarvio	1 650 000
2004 tilinpäätös	4 714 561
2003 tilinpäätös	2 029 927

90. Rajavartiolaitos

21. *Rajavartiolaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 192 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 3 424 000 euroa aiheutuu valtion työ- ja virka-

ehtosopimuksesta ja 768 000 euroa yleisurheilun MM-2005 kilpailujen turvakustannuksista.

2005 lisätalousarvio	4 192 000
2005 talousarvio	192 510 000
2004 tilinpäätös	191 092 000
2003 tilinpäätös	185 743 000

97. Avustukset kunnille

36. *Valtionavustus Aasian luonnononnettomuudesta kunnille ja kuntayhtymille aiheutuviin kustannuksiin* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 250 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen maksamiseen Aasian luonnononnettomuudesta kunnille ja kuntayhtymille aiheutuviin ylimääräisiin kustannuksiin.

Selvitysosa: Määrärahan mitoitus perustuu yhteensä 35 kunnalta sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriltä saatuun arvioon Aasian kriisin jälkihoidon aiheuttamista ylimääräisistä kustannuksista. Valtionavustus maksetaan erillisen hakemuksen perusteella.

2005 lisätalousarvio	1 250 000
----------------------	-----------

98. Alueiden kehittäminen

61. *Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 139 134 000 eurosta 159 311 000 euroon ja siten, että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti mo-

mentin myöntämisvaltuudesta 9 269 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu 20 177 000 eurolla aiheutuu vuosina 2000—2003 myönnettyistä myöntämisvaltuuksista purkautuneiden myöntämisvaltuuksien uudelleenbudjetoinnista.

Myöntämisvaltuuden käytöstä valtiolle aiheutuvat menot (milj. euroa)

Myöntämisvaltuusvuosi	2005	2006	2007	2008	Yhteensä
Vuosien 2000—2004 sitoumukset	95,457	73,789	16,352	-	185,598
Vuoden 2005 sitoumukset	29,114	61,729	47,888	11,311	150,042
Kainuu	1,855	3,884	2,819	0,711	9,269
Yhteensä	126,426	139,402	67,059	12,022	344,909

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	126 426 000
2004 tilinpäätös	117 123 093
2003 tilinpäätös	107 064 551

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta (arvio-määräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 38 896 000 eurosta 41 685 000 euroon ja siten, että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti momentin myöntämisvaltuudesta 8 106 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu 2 789 000 eurolla aiheutuu vuosina 2000—2003 eri hallinnonalojen Kainuun maakunnassa myöntämistä myöntämisvaltuuksista purkautuneiden myöntämisvaltuuksien sekä vuonna 2004 Kainuun maakunnassa käyttämättä jääneiden myöntämisvaltuuksien uudelleenbudjetoinnista ja kokoamisesta sisäasiainministeriön pääluokkaan sisältäen 1 055 000 euroa purkautuneiden myöntämisvaltuuksien osalta ja 1 734 000 euroa vuonna 2004 käyttämättä jääneiden myöntämisvaltuuksien osalta.

Vuoden 2005 Kainuun maakuntaan kohdistuvasta myöntämisvaltuudesta arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 1 565 000 euroa vuonna 2005, 3 432 000 euroa vuonna 2006,

2 444 000 euroa vuonna 2007 ja 665 000 euroa vuonna 2008.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	29 402 000
2004 tilinpäätös	26 448 694
2003 tilinpäätös	23 088 338

63. Kainuun kehittämisraha (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 8 160 000 eurosta 8 274 000 euroon. Lisäksi momentin määräraha nettoutetaan siltä osin, että nettobudjetoinnissa otetaan huomioon tiehallinnon toimenpiteissä ulkopuolisten rahoittajien maksamat maksuosuudet.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve ja myöntämisvaltuuden kasvu 114 000 eurolla aiheutuvat tulopoliittisessa sopimuksessa sovittu muutosturvan käyttöönotosta taloudellisista ja tuotannollisista syistä tapahtuvien irtisanomisten yhteydessä.

Vuoden 2005 valtuuden käytön johdosta arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 7 174 000 euroa vuonna 2006 ja 1 100 000 euroa vuonna 2007.

2005 lisätalousarvio	200 000
2005 talousarvio	44 595 000

Pääluokka 27 PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustusministeriö

19. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 25 896 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu momentin määrärahan mitoituksen tarkistuksesta ja puolustusvoimien siirtyvien erien huomattavasta pienentymisestä.

2005 lisätalousarvio	25 896 000
2005 talousarvio	196 684 000
2004 tilinpäätös	221 799 817
2003 tilinpäätös	190 476 380

21. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 145 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	145 000
2005 talousarvio	13 334 000
2004 tilinpäätös	12 136 000
2003 tilinpäätös	11 411 000

10. Puolustusvoimat

16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 16 416 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää 483 114 000 euroa aikaisemmin myönnettyistä tilausvaltuuksista ja niihin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä 32 429 000 euroa muihin puolustusmateriaalihankintoihin.

Vuonna 2005 saa tehdä raskaasta raketinheitinjärjestelmästä (Raskaan raketinheitinjärjestelmän tilausvaltuus, MLRS) sopimuksia siten, että niistä aiheutuu lisätalousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle me-

noja vuosina 2005—2010 enintään 57 600 000 euroa. Valtuuden käytöstä saa aiheutua mainitulla valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuoden 2005 loppuun mennessä enintään 10 000 000 euroa, vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 18 700 000 euroa, vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 27 200 000 euroa, vuoden 2008 loppuun mennessä enintään 36 800 000 euroa, vuoden 2009 loppuun mennessä enintään 46 600 000 euroa ja vuoden 2010 loppuun mennessä enintään 57 600 000 euroa.

Uuden tilausvaltuuden (Raskaan raketinheitinjärjestelmän tilausvaltuus, MLRS) enim-

mäismäärien mukaiset suoritukset voidaan sitoa alaa kuvaavaan hintakehitykseen vuoden 2005 toisesta vuosineljänneksestä alkaen.

Valmiusyhtymien varustamisen tilausvaltuuden (VYV 1) menojen, yhteensä 1 034 019 372 euroa, vuosittaista ajoittumista muutetaan siten, että valtuuden käytöstä saa aiheutua menoja valtiolle vuoden 2005 loppuun mennessä enintään 829 000 000 euroa, vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 955 100 000 euroa, vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 994 500 000 euroa ja vuoden 2008 loppuun mennessä enintään 1 034 019 372 euroa.

Ilmapuolustuksen tukeutumisen ja toimintamahdollisuuksien turvaamisen tilausvaltuuden (ITTT) menojen, yhteensä 193 416 115 euroa, vuosittaista ajoittumista muutetaan siten, että valtuuden käytöstä saa aiheutua menoja valtiolle vuoden 2005 loppuun mennessä enintään 171 216 115 euroa ja vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 193 416 115 euroa.

Helikopterien huolto- ja tukeutumisjärjestelmien kehittämisen tilausvaltuuden (HTH) voimassaoloaikaa pidennetään vuodesta 2008 vuoteen 2011 saakka. Tilausvaltuuden menojen, yhteensä 179 961 081 euroa, vuosittaista ajoittumista muutetaan siten, että valtuuden käytöstä saa aiheutua menoja valtiolle vuoden 2005 loppuun mennessä enintään 101 238 081 euroa, vuoden 2006 loppuun mennessä enin-

tään 126 663 081 euroa, vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 144 005 081 euroa, vuoden 2008 loppuun mennessä enintään 158 954 081 euroa, vuoden 2009 loppuun mennessä enintään 166 527 081 euroa, vuoden 2010 loppuun mennessä enintään 172 931 081 euroa ja vuoden 2011 loppuun mennessä enintään 179 961 081 euroa.

Puolustusvoimien teknisen tutkimuksen ja tuotekehityksen tilausvaltuuden (TTK) menojen, yhteensä 151 300 000 euroa, vuosittaista ajoittumista muutetaan siten, että valtuuden käytöstä saa aiheutua menoja valtiolle vuoden 2005 loppuun mennessä enintään 96 348 407 euroa, vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 125 048 407 euroa ja vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 151 300 000 euroa.

Merivoimien ja tiedustelun kehittämisen tilausvaltuuden (PVKEH 2005) menojen, yhteensä 109 000 000 euroa, vuosittaista ajoittumista muutetaan siten, että valtuuden käytöstä saa aiheutua menoja valtiolle vuoden 2005 loppuun mennessä enintään 35 170 000 euroa, vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 63 090 000 euroa, vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 94 150 000 euroa ja vuoden 2008 loppuun mennessä enintään 109 000 000 euroa.

Selvitysosa:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2005	2006	2007	2008	2009—	Valtuuden käytöstä aiheutuvat kaikki menot yhteensä ¹⁾
Valmiusyhtymien varustaminen (VYV 1)						
Ennen vuotta 2005 tehdyt sitoumukset	55 821	125 100	39 400	39 519		259 840
Vuoden 2005 sitoumukset	479	1 000				1 479
VYV 1 yhteensä	56 300	126 100	39 400	39 519		261 319
Tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmien hankkiminen (TVJ 2000)						
Ennen vuotta 2005 tehdyt sitoumukset	69 029	5 000				74 029
Vuoden 2005 sitoumukset	9 506					9 506
TVJ 2000 yhteensä	78 535	5 000				83 535

Ilmapuolustuksen tukeutumisen ja toimintamahdollisuuksien turvaaminen (ITTT)

Ennen vuotta 2005 tehdyt sitoumukset	30 440	22 200				52 640
Vuoden 2005 sitoumukset	2 371					2 371
ITTT yhteensä	32 811	22 200				55 011

Merivoimien uudistaminen (MUT)

Ennen vuotta 2005 tehdyt sitoumukset	21 704	27 888				49 592
Vuoden 2005 sitoumukset	2 570					2 570
MUT yhteensä	24 274	27 888				52 162

Helikopterien huolto- ja tukeutumisen järjestelmien kehittäminen (HTH)

Ennen vuotta 2005 tehdyt sitoumukset	12 517	8 141	6 519	3 324		30 501
Vuosina 2005—2008 tehtävät sitoumukset	17 241	17 284	10 823	11 625	21 007	77 980
HTH yhteensä	29 758	25 425	17 342	14 949	21 007	108 481

Pääkaupunkiseudun puolustuksen kehittäminen (PPK)

Ennen vuotta 2005 tehdyt sitoumukset	28 100	62 800	17 286			108 186
Vuoden 2005 sitoumukset	1 500	7 100	1 214			9 814
PPK yhteensä	29 600	69 900	18 500			118 000

Puolustusvoimien tekninen tutkimus ja tuotekehitys (TTK)

Ennen vuotta 2005 tehdyt sitoumukset	29 148	28 700	26 252			84 100
TTK yhteensä	29 148	28 700	26 252			84 100

Valmiusyhtymien varustamisen täydentäminen (VYV 2)

Ennen vuotta 2005 tehdyt sitoumukset	136 000	112 800	155 000	75 512		479 312
Vuoden 2005 sitoumukset	1 100	4 100	6 500	23 088		34 788
VYV 2 yhteensä	137 100	116 900	161 500	98 600		514 100

Suomen sotataloudellisen valmiuden kehittäminen (STALVA)

Ennen vuotta 2005 tehdyt sitoumukset	33 600	33 600	33 600	33 600		134 400
STALVA yhteensä	33 600	33 600	33 600	33 600		134 400

Suomen ja Venäjän velkakonversiosopimukseen liittyvät hankinnat

Ennen vuotta 2005 tehdyt sitoumukset	9 300					9 300
Velkakonversiosopimus yhteensä	9 300					9 300

Hankevalmistelu ja proto 2004 (PROTO 2004)

Ennen vuotta 2005 tehdyt sitoumukset	9 500	6 300				15 800
PROTO 2004 yhteensä	9 500	6 300				15 800

Ilmavoimien hävittäjätorjuntakyky 2004 (IHT 2004)

Ennen vuotta 2005 tehdyt sitoumukset	2 159	12 671	31 154	26 798	14 678	87 460
IHT 2004 yhteensä	2 159	12 671	31 154	26 798	14 678	87 460

Merivoimien ja tiedustelun kehittäminen (PVKEH 2005)

Vuoden 2005 sitoumukset	35 170	27 920	31 060	14 850		109 000
PVKEH 2005 yhteensä	35 170	27 920	31 060	14 850		109 000

Raskas raketinheitinjärjestelmä (MLRS)

Vuoden 2005 sitoumukset	10 000	8 700	8 500	9 600	20 800	57 600
MLRS 2005 yhteensä	10 000	8 700	8 500	9 600	20 800	57 600
Valtuudet yhteensä	517 255	511 304	367 308	237 916	56 485	1 690 268

¹⁾ Ei sisällä indeksien ja valuuttakurssien muutoksista aiheutuvia menoja.

Tilausvaltuuksien vuosittaiseen menojen ajoitukseen esitetyt muutokset eivät vaikuta myönnettyjen tilausvaltuuksien kokonaismääriin. Aikaisemmin myönnettyjen tilausvaltuuksien menojen ajoitusmuutoksilla maksatusmäärärahat saadaan vastaamaan paremmin puolustusvoimille toimitettavien NH 90 kuljetushelikopterien viivästyneitä toimituksia sekä niihin liittyvien tukeutumisvälineiden, varaosien ja vaihtolaitteiden hankintoja sekä Hornet-kaluston ylläpitosopimusten maksuaikataulua. Ajoitusmuutokset parantavat huomattavasti myös merivoimien kehittämisohjelmaan sisältyvän Laivue 2000:n ilmatorjuntaohjushankintojen taloudellisuutta mahdollistaen samalla merivoimien suorituskyvyn rakentamisen suunnitellussa aikataulusa.

Raskas raketinheitinjärjestelmä (MLRS) tilausvaltuus on tarkoitus jakaa kahteen hankintakokonaisuuteen, josta vuoden 2005 lisätalousarviossa myönnettävällä osuudella luodaan koulutus-, varastointi- ja huoltojärjestelmä. Se sisältää järjestelmämateriaalin kolmelle patterille sekä harjoitus- ja valmiusampumatarvikkeet. Tilausvaltuudella aloitetaan maavoimien iskukyvyyn luominen sekä jalkaväkimiinat korvaavan järjestelmän hankinta. Hankintakokonaisuuteen kuuluva kauko- ja täsmävaikuttamiskyky tullaan toteuttamaan vuosina 2011–2016. Se sisältää ohjautuvia ampumatarvikkeita sekä niiden tarvitsemat muutostyöt lavetteihin, ammunnanhallintaan ja mahdollisten yksikköjen lukumäärän täydentämiset. Tilausvaltuuden toisen vaiheen määrän arvioidaan olevan noin 150 milj. euroa.

Tilausvaltuuksien maksatusten ajoitusmuutokset vähentävät momentin määräraahatarvetta 26 416 000 euroa. MLRS-tilausvaltuuden toteuttaminen lisää määräraahatarvetta 10 000 000 eurolla kuluvana vuonna. Edellä

olevan johdosta momentin määräraahatarve vähenee yhteensä 16 416 000 euroa.

2005 lisätalousarvio	-16 416 000
2005 talousarvio	577 129 000
2004 tilinpäätös	571 565 000
2003 tilinpäätös	519 000 000

21. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 14 158 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuonna 2005 saa tehdä alkeislentokoulutuksen ulkoistamisesta (Alkeislentokoulutuksen ulkoistamisen tilausvaltuus) sopimuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja vuosina 2005–2010 enintään 20 526 000 euroa. Valtuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 2005 loppuun mennessä enintään 1 027 000 euroa, vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 5 132 000 euroa, vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 9 237 000 euroa, vuoden 2008 loppuun mennessä enintään 13 342 000 euroa, vuoden 2009 loppuun mennessä enintään 17 447 000 euroa ja vuoden 2010 loppuun mennessä enintään 20 526 000 euroa.

Alkeislentokoulutuksen ulkoistamisen tilausvaltuuteen sisältyvien palvelujen hintojen tarkistuksista aiheutuvien lisämenojen maksamiseen käytetään puolustusvoimien toimintamenoihin vuosittain myönnettäviä määrärahoja.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

Alkeislentokoulutuksen ulkoistaminen liittyy vuoden 2004 turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon mukaiseen ilmavoimien kehittämiseen ja toimintaedellytysten turvaamiseen. Alkeislentokoulutuksen ulkoistamisen

tilausvaltuuteen sisältyy sotilaslentokoulutus, koulutuksessa käytettävä opetusmateriaali ja -välineet sekä Vinka-lentokoulutuskaluston tekninen tuki ja käyttöhuolto. Alkeislentokoulutuspalvelut toteuttaa kotimainen teollisuus. Tilausvaltuus toteutetaan puolustusministeriön hallinnonalalle vahvistettujen valtionalouden kehysten puitteissa. Tilausvaltuuden vuoden

2005 maksatusmäärärahaa vastaava summa vähennetään muista puolustusvoimien toimintamenoista, eikä momentille tämän johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

Momentin päätösosaan tehtyjen muutosten johdosta valtuustaulukko muuttuu seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2005	2006	2007	2008	2009—	Valtuuden käytöstä aiheutuvat kaikki menot yh- teensä
Vuoden 2003 toimintamenojen tilaus- valtuus						
Ennen vuotta 2005 tehdyt sitoumukset	14 380					14 380
Vuoden 2005 sitoumukset	620					620
Vuoden 2003 toimintamenojen tilaus- valtuus yhteensä	15 000					15 000
Vuoden 2004 toimintamenojen tilaus- valtuus						
Ennen vuotta 2005 tehdyt sitoumukset	43 300	8 000				51 300
Vuoden 2004 toimintamenojen tilaus- valtuus yhteensä	43 300	8 000				51 300
KASI-järjestelmän huolto- ja ylläpito -tilausvaltuus						
Ennen vuotta 2005 tehdyt sitoumukset	1 200	2 469	2 468	2 428	9 868	18 433
KASI-järjestelmän tilausvaltuus yhteensä	1 200	2 469	2 468	2 428	9 868	18 433
Vuoden 2005 toimintamenojen tilaus- valtuus						
Vuoden 2005 sitoumukset		42 507	8 371			50 878
Vuoden 2005 toimintamenojen tilaus- valtuus yhteensä		42 507	8 371			50 878
ItOhj90-järjestelmän huolto -tilaus- valtuus						
Vuoden 2005 sitoumukset	1 840	2 290	2 290	2 360	2 430	11 210
ItOhj90-järjestelmän huolto -tilausvaltuus yhteensä	1 840	2 290	2 290	2 360	2 430	11 210
Alkeislentokoulutuksen ulkoistamisen -tilausvaltuus						
Vuoden 2005 sitoumukset	1 027	4 105	4 105	4 105	7 184	20 526
Alkeislentokoulutuksen ulkoistamisen -tilausvaltuus yhteensä	1 027	4 105	4 105	4 105	7 184	20 526
Valtuudet yhteensä	62 367	59 371	17 234	8 893	19 482	167 347

2005 lisätalousarvio	14 158 000
2005 talousarvio	1 309 589 000
2004 tilinpäätös	1 270 436 000
2003 tilinpäätös	1 231 990 000

30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta

22. Rauhanturvaamistoiminnan kalusto- ja hallintomenot (arviomääräraha)

Momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti.

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	Muutos +/- käyttösuunnitelma	Muutettu käyttösuunnitelma
01. Sotilastarkkailijatoiminnan menot	2 310 000	-	2 310 000
02. YKSO:n menot (UNFICYP-operaatio)	50 000	-	50 000
03. YKSOE:n menot (UNMEE-operaatio)	98 000	-	98 000
04. Liberian rauhanturvaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	36 000	-	36 000
05. Suomen Kosovon rauhanturvajoukon menot (KFOR-operaatio)	13 500 000	-	13 500 000
06. Yhteiset menot	1 077 000	-	1 077 000
07. Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	16 000 000	-	16 000 000
08. Suomen Bosnia-Hertsegovinan rauhanturvajoukon menot (ALTHEA/EUFOR-operaatio)	10 276 000	-	10 276 000
09. YKSOS:n menot (UNMIS-operaatio)	-	+79 000	79 000
10. SRJA:n menot (ISAF-operaatio)	5 900 000	-	5 900 000
11. UNMEE-operaatiosta evakuoitujen materiaalin korjaus- ja huoltomenot	444 000	-	444 000
20. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen sekä mahdollisiin uusiin rauhanturvaamisoperaatioihin	784 000	-79 000	705 000
Yhteensä	50 475 000	-	50 475 000

Selvitysosa: Suomi osallistuu uudella 3 hengen suuruisella osastolla YK-johtoiseen UNMIS-operaatioon Sudanissa huhtikuusta 2005 alkaen. Tämän johdosta momentille lisätään uusi käyttösuunnitelman kohta 09. YKSOS:n menot (UNMIS-operaatio). Osastosta aiheutuvat 79 000 euron suuruiset menot rahoitetaan kohdassa 20. varalla olevista määrärahoista. Käyttösuunnitelman kohdan 03. nime on muutettu, koska YK:n suomalainen rauhanturvajoukko Etiopiassa ja Eritreassa

(YKSRJEE) on lakkautettu 15.12.2004 ja sen tilalle on perustettu YK:n suomalainen osasto Eritreassa (YKSOE).

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	50 475 000
2004 tilinpäätös	50 127 933
2003 tilinpäätös	50 989 624

Pääluokka 28 VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Valtiovarainministeriö

21. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 363 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	363 000
2005 talousarvio	27 736 000
2004 tilinpäätös	29 704 000
2003 tilinpäätös	28 836 000

22. Valtioneuvoston tietohallintoyksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 32 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	32 000
2005 talousarvio	6 953 000
2004 tilinpäätös	7 752 000
2003 tilinpäätös	7 298 000

03. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus

21. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 66 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	66 000
2005 talousarvio	3 702 000
2004 tilinpäätös	3 695 000
2003 tilinpäätös	3 775 000

05. Valtiokonttori

21. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 490 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	490 000
2005 talousarvio	41 218 000
2004 tilinpäätös	41 514 000
2003 tilinpäätös	37 469 000

22. Valtion eläkelautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	6 000
2005 talousarvio	364 000
2004 tilinpäätös	353 000
2003 tilinpäätös	386 000

07. Valtion maksamat eläkkeet ja korvaukset

50. Tapaturmakorvaukset ja muut vahingonkorvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 322 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Etelä-Aasiassa 26.12.2004 tapahtuneen luonnonkatastrofin johdosta katastrofialueille tehdyistä pelastustoimista ja annetusta sairaanhoidosta, yleisistä evakuointitoimista, evakuointilenoista ja niiden aikana annetusta sairaanhoidosta samoin kuin muista evakuointivaiheen kustannuksista sekä surmansa saaneiden koti-

maahan kuljettamisesta aiheutuneiden ylimääräisten kustannusten korvaamiseen.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve johtuu Etelä-Aasiassa 26.12.2004 tapahtuneen luonnonkatastrofin aiheuttamista menoista. Maksettavista eristä osa on sellaisia, joista Valtiokonttori voi esittää takaisinsaantivaateen vakuutusyhtiöille. Regressitulot on merkitty momentille 12.28.99.

2005 lisätalousarvio	322 000
2005 talousarvio	38 830 000
2004 tilinpäätös	34 851 075
2003 tilinpäätös	34 981 062

18. Verohallinto

21. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 650 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	4 650 000
2005 talousarvio	344 890 000
2004 tilinpäätös	343 798 000
2003 tilinpäätös	326 894 000

39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. *Ahvenanmaan tasoitusmaksu* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 739 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Ahvenanmaan itsehallintolain perusteena olevien valtion vuoden 2005 talousarviossa arvioitujen tulojen määrän lisääntymisestä.

2005 lisätalousarvio	2 739 000
2005 talousarvio	166 120 000
2004 tilinpäätös	165 275 919
2003 tilinpäätös	164 789 258

31. *Verohyvitys* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 9 000 000 euroa.

Selvitysosa: Ahvenanmaan itsehallintolain 49 §:n mukaan Ahvenanmaan maakunnalle on maksettava ylimenevä osa, jos maakunnassa verovuodelta maksuunpantu tulo- ja varallisuusvero ylittää 0,5 prosenttia vastaavasta verosta koko maassa (verohyvitys). Ah-

venanmaan valtuuskunta on vahvistanut verovuoden 2003 verohyvityksen 20 997 666 euroksi.

2005 lisätalousarvio	9 000 000
2005 talousarvio	12 000 000
2004 tilinpäätös	16 652 173
2003 tilinpäätös	11 848 146

40. *Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 490 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahaa saa käyttää arpajaisveron tuoton palauttamiseen Ahvenanmaan maakunnalle. Vähennys aiheutuu siitä, että Ålands Penningautomatförening on maksanut vuonna 2004 ennakoitua vähemmän arpajaisveroa.

2005 lisätalousarvio	-490 000
2005 talousarvio	3 500 000
2004 tilinpäätös	2 621 308
2003 tilinpäätös	2 270 034

40. Tullilaitos

21. *Tullilaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 114 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	2 114 000
2005 talousarvio	127 162 000
2004 tilinpäätös	131 067 000
2003 tilinpäätös	123 038 000

52. Tilastokeskus

21. *Tilastokeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 827 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 757 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 70 000 euroa tilastollisen ammattitietorekisterin perustamisesta ja ammattitietojen keruusta.

2005 lisätalousarvio	827 000
2005 talousarvio	40 626 000
2004 tilinpäätös	40 734 000
2003 tilinpäätös	38 051 000

60. Senaatti-kiinteistöt

Luvun perustelujen kohtaa 1. *Palvelu- ja muut toimintatavoitteet* täydennetään siten, että Senaatti-kiinteistöjen hallintaan saa siirtää Ratahallintokeskuksen hallinnassa olevan 14 500 m² suuruisen määräalan Helsingin kaupungin, Töölön kaupunginosan tilasta Valtion rautatiealue RN:o 1:23. Määräalan alustava käypä arvo on noin 14 miljoonaa euroa. Siirrettävä valtion kiinteistövarallisuus merkitään lainaehdoin annetuksi velkapääomaksi. Valtioneuvosto valtuutetaan päättämään tarkemmin siirrettävästä varallisuudesta.

Selvitysosa: Kiinteistövarallisuuden siirto liittyy Helsingin kaupungin Töölönlahden alueen järjestelyihin. Alue sijaitsee Helsingin päärautatieaseman pohjoispuolella, rautatiealueen ja Töölönlahden välisellä alueella.

80. Hallinnon uudistaminen ja eräät henkilöstöhallinnon tukitoimenpiteet

27. *Tuottavuuden edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 600 000 euroa kunta- ja palvelurakennemuutostus -hanketta valmistelemaan asetetun kunta- ja palvelurakenneryhmän menoihin.

Selvitysosa: Perustelujen muutos aiheutuu kunta- ja palvelurakenneryhmän asettamisesta valmistelemaan kunta- ja palvelurakennemuutusta.

Määrärahan käyttö kunta- ja palvelurakenneryhmän menoihin ei edellytä yhteistoimintasopimuksen tekemistä valtiovarainministeriön kanssa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	10 000 000

81. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot

25. *Euroopan unionin osallistuminen matkakustannusten korvauksiin* (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 515 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu matkakustannuksia koskevien tietojen täsmentymisestä. Vastaava tuloarvion vähennys on merkitty momentille 12.28.91.

2005 lisätalousarvio	-515 000
2005 talousarvio	3 200 000
2004 tilinpäätös	3 000 000

95. *Lakiin tai asetukseen perustuvat menot, joita varten talousarvioon ei ole erikseen merkitty määrärahaa* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion vuotta 2003 koskevasta lentomatkustuskilpailutuksesta. Korkeimman hallinto-oikeuden 16.2.2005 antamassa päätöksessä valtiovarainministeriö velvoitettiin korvaamaan virheellisen menettelyn seurauksena SAS AB/Scandinavian Airlines System, Denmark - Norway - Sweden, SAS Branch Of-

fice, Finland:lle 300 000 euroa hyvitysmaksua ja 10 000 euroa oikeudenkäyntikuluja.

2005 lisätalousarvio	300 000
2005 talousarvio	17 000
2004 tilinpäätös	—
2003 tilinpäätös	238 329

Pääluokka 29 OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Opetusministeriö

21. Opetusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 326 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	326 000
2005 talousarvio	21 648 000
2004 tilinpäätös	21 799 000
2003 tilinpäätös	19 833 000

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 70 494 000 eurosta 74 902 000 euroon.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 30 artiklasta (tukikelpoisuus) ja 39 artiklasta (varainhoitoa koskevat oikaisut) johtuvien velvoitteiden maksamiseen.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuus kasvaa 4 408 000 eurolla, mistä 4 399 000 euroa aiheutuu vuosina 2000—2003 myönnettyistä myöntämisvaltuuksista purkaantuneiden valtuuksien uudelleen budjetoinnista ja 9 000 euroa tavoite 2-ohjelmien teknisen avun budjetoinnista.

Myöntämisvaltuudesta arvioidaan aiheutuvan menoja 17 620 000 euroa vuonna 2005, 33 210 000 euroa vuonna 2006 ja 24 072 000 euroa vuonna 2007.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	67 129 000
2004 tilinpäätös	56 966 424
2003 tilinpäätös	55 548 985

05. Kirkollisasiat

21. Ortodoksisen kirkollishallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	30 000
2005 talousarvio	1 787 000
2004 tilinpäätös	1 780 000
2003 tilinpäätös	1 717 000

07. Opetushallitus

21. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	303 000
Momentille myönnetään lisäystä 303 000 euroa.	2005 talousarvio	18 409 000
	2004 tilinpäätös	18 403 000
	2003 tilinpäätös	17 633 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.		

08. Kansainvälinen yhteistyö

22. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	12 000
Momentille myönnetään lisäystä 12 000 euroa.	2005 talousarvio	790 000
	2004 tilinpäätös	885 000
	2003 tilinpäätös	768 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.		

10. Yliopisto-opetus ja -tutkimus

21. Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	159 000
Momentille myönnetään lisäystä 17 139 000 euroa.	2005 talousarvio	23 892 000
	2004 tilinpäätös	23 772 000
	2003 tilinpäätös	24 676 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.		
2005 lisätalousarvio	17 139 000	
2005 talousarvio	1 220 297 000	
2004 tilinpäätös	1 196 449 000	
2003 tilinpäätös	1 142 175 000	
23. Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	70 000
Momentille myönnetään lisäystä 70 000 euroa.	2005 talousarvio	7 851 000
	2004 tilinpäätös	7 835 000
	2003 tilinpäätös	7 731 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.		
22. Yliopistolaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)	2005 lisätalousarvio	70 000
Momentille myönnetään lisäystä 159 000 euroa.	2005 talousarvio	7 851 000
	2004 tilinpäätös	7 835 000
	2003 tilinpäätös	7 731 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.		
24. Harjoittelukoulujen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	70 000
Momentille myönnetään lisäystä 985 000 euroa.	2005 talousarvio	7 851 000
	2004 tilinpäätös	7 835 000
	2003 tilinpäätös	7 731 000

<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	2005 lisätalousarvio	985 000
	2005 talousarvio	70 862 000
	2004 tilinpäätös	70 556 000
	2003 tilinpäätös	68 902 000

40. Yleissivistävä koulutus

21. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 624 000 euroa. <i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	2005 lisätalousarvio	624 000
	2005 talousarvio	42 100 000
	2004 tilinpäätös	41 971 000
	2003 tilinpäätös	40 063 000

60. Ammatillinen koulutus

21. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 407 000 euroa. <i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että oppisopimusopiskelijoiden enimmäismäärä ammatillisessa lisäkoulutuksessa vuonna 2005 on 22 085.	
	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu tutkintoon johtavan oppisopimuskoulutuksen lisäkoulutuksen opiskelijapaikkojen lisäyksestä 165 opiskelijalla.	
	2005 lisätalousarvio	407 000
	2005 talousarvio	30 959 000
31. Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen (arviomääräraha) Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.	2004 tilinpäätös	30 130 000
	2003 tilinpäätös	29 074 000
	2005 lisätalousarvio	500 000
	2005 talousarvio	107 417 000
	2004 tilinpäätös	107 067 376
	2003 tilinpäätös	99 819 564

70. Opintotuki

22. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 14 000 euroa.	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 10 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 4 000 euroa uuteen palkausjärjestelmään siirtymisestä.	

2005 lisätalousarvio	14 000
2005 talousarvio	586 000
2004 tilinpäätös	584 000
2003 tilinpäätös	560 000

58. *Avustus vuokratustannusten korvaamiseen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 740 000 euroa käyttösuunnitelman kohtaan Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön

Helsingin terveystalon toimitilojen vuokratustannusten siirtymisestä opetusministeriön myöntämän avustuksen piiriin. Vuokratustannukset on aiemmin katettu Kansaneläkelaitoksen myöntämällä avustuksella. Lisämääräraha on siirtoa momentilta 33.18.60.

2005 lisätalousarvio	740 000
2005 talousarvio	2 958 000
2004 tilinpäätös	2 711 671
2003 tilinpäätös	1 460 000

88. Tiede

21. *Suomen Akatemian toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 526 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	526 000
2005 talousarvio	31 440 000
2004 tilinpäätös	31 333 000
2003 tilinpäätös	27 649 000

22. *Arkistolaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 169 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 149 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 20 000 euroa uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2005 lisätalousarvio	169 000
2005 talousarvio	13 608 000
2004 tilinpäätös	13 560 000
2003 tilinpäätös	12 977 000

23. *Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 47 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	47 000
2005 talousarvio	2 740 000
2004 tilinpäätös	2 662 000
2003 tilinpäätös	2 565 000

24. *Varastokirjaston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 15 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	15 000
2005 talousarvio	1 498 000
2004 tilinpäätös	1 494 000
2003 tilinpäätös	1 468 000

50. *Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 575 000 euroa.

<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	2005 lisätalousarvio	1 575 000
	2005 talousarvio	102 298 000
	2004 tilinpäätös	104 183 993
	2003 tilinpäätös	79 655 000

90. Taide ja kulttuuri

<i>21. Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</i>	2005 lisätalousarvio	187 000
Momentille myönnetään lisäystä 13 000 euroa.	2005 talousarvio	16 550 000
	2004 tilinpäätös	16 677 000
	2003 tilinpäätös	16 562 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	<i>23. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</i>	
2005 lisätalousarvio	Momentille myönnetään lisäystä 61 000 euroa.	
2005 talousarvio	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	
2004 tilinpäätös		
2003 tilinpäätös		
<i>22. Valtion taidemuseon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</i>	2005 lisätalousarvio	61 000
Momentille myönnetään lisäystä 187 000 euroa.	2005 talousarvio	2 555 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	2004 tilinpäätös	2 537 000
	2003 tilinpäätös	2 522 000
	<i>24. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</i>	
	Momentille myönnetään lisäystä 229 000 euroa.	

Lisäykset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	Lisäys	Muutettu käyttösuunnitelma
Kansallismuseon toimintamenot	5 184 000	+88 000	5 272 000
Museoviraston muut toimintamenot	10 627 000	+141 000	10 768 000
Yhteensä	15 811 000	+229 000	16 040 000

<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	<i>25. Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</i>	
2005 lisätalousarvio	Momentille myönnetään lisäystä 36 000 euroa.	
2005 talousarvio	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	
2004 tilinpäätös		
2003 tilinpäätös		

2005 lisätalousarvio	36 000
2005 talousarvio	6 055 000
2004 tilinpäätös	5 750 000
2003 tilinpäätös	5 177 000

26. Suomen elokuva-arkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 27 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	27 000
2005 talousarvio	3 417 000
2004 tilinpäätös	3 399 000
2003 tilinpäätös	3 483 000

27. Valtion elokuvatarkastamon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	7 000
2005 talousarvio	537 000
2004 tilinpäätös	534 000
2003 tilinpäätös	505 000

98. Liikuntatoimi

50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 600 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahaa käytetään avustuksena yleisurheilun MM-2005 kilpailujen järjestämisestä aiheutuneisiin ennakkoimattomiin menoihin. Myöntämiseen on tar-

koitus käyttää aikaisemmilta vuosilta kertyneiden veikkauksen ja raha-arpajaisten tuottoarvioiden ylittäneitä lisätuottoja.

2005 lisätalousarvio	600 000
2005 talousarvio	89 424 000
2004 tilinpäätös	88 118 195
2003 tilinpäätös	83 852 351

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Maaseudun kehittäminen

61. Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osallistuminen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2005 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 52 999 000 eurolla ja siten, että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti momentin myöntämisvaltuudesta 2 356 000 euroa ja määrärahasta 2 023 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Selvitysosa: Vuoden 2005 talousarviossa myöntämisvaltuus on 46 933 000 euroa. Myöntämisvaltuuden lisäys 6 066 000 eurolla johtuu vuosina 2000—2003 tavoite 1 -ohjelmien, alueellisen maaseudun kehittämisohjelman (ALMA) ja Leader+ -yhteisöaloiteohjelman hankkeisiin sidotuista varoista vapautuneen

myöntämisvaltuuden uudelleen budjetoinnista sekä Kainuun maakunnassa vuonna 2004 käyttämättä jääneen valtuuden ottamisesta käytettäväksi vuonna 2005.

Vuoden 2005 talousarviossa Kainuun maakuntaan osoitettu osuus myöntämisvaltuudesta on 1 774 000 euroa ja määrärahasta 1 645 000 euroa. Lisätalousarviossa esitetään lisäystä valtuuteen 582 000 euroa ja määrärahaan 378 000 euroa. Kainuun maakunnalle vuonna 2004 osoitetusta valtuudesta jäi käyttämättä 78 000 euroa ja lisäksi uudelleen budjetoidaan 504 000 euroa. Näiden maksamiseen vuonna 2005 tarvittava 378 000 euron määräraha voidaan ottaa Itä-Suomen tavoite 1 -ohjelmaan varatusta määrärahasta (muu kuin Kainuu).

Myöntämisvaltuuden ja määrärahan lisäysten jakautuminen ohjelmittain, milj. euroa

Ohjelma	Myöntämisvaltuus			Määräraha		
	Talousarvio	Lisätalousarvio	Yhteensä	Talousarvio	Lisätalousarvio	Yhteensä
Alueellinen maaseudun kehittämisohjelma						
(EMOTR-T)	15,624	2,139	17,763	28,318	-	28,318
Tavoite 1,						
Itä-Suomi	13,315	1,514	14,829	12,701	-	12,701
— muu kuin						
Kainuu	11,541	0,932	12,473	11,056	-0,378	10,678
— Kainuu	1,774	0,582	2,356	1,645	0,378	2,023

Tavoite 1, Pohjois-Suomi	7,765	1,193	8,958	9,312	-	9,312
Leader+ -yhteisö-aloiteohjelma (EMOTR-O)	10,229	1,220	11,449	10,243	-	10,243
Yhteensä	46,933	6,066	52,999	60,574	-	60,574

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 3 086 000 euroa vuonna 2006, 1 161 000 euroa vuonna 2007 ja 737 000 euroa vuonna 2008.

Vastaavat muutokset valtion rahoitusosuutta koskevassa myöntämisvaltuudessa ja määräraha-hassa on tehty momentilla 30.10.62.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdote-ta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	60 574 000
2004 tilinpäätös	45 296 009
2003 tilinpäätös	37 218 104

62. Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi ra-hoittamasta maaseudun kehittämisestä (arvio-määräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2005 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 61 832 000 eurolla ja siten, että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mu-kaisesti momentin myöntämisvaltuudesta 2 235 000 euroa ja määrärahasta 1 928 000 eu-roa kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään kansallisen teknisen avun osalta siten, että määrärahaa saa käyttää myös Pohjois-Suomen tavoite 1 -ohjelman ja Leader+ -yhteisöaloite-ohjelman osalta kokonaan kansallisesti rahoit-tavana osuutena.

Edelleen momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös ohjel-mien toteuttamiseen tarvittavan enintään 70 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palk-kaamiseen kokonaan valtion varoin.

Selvitysosa: Vuoden 2005 talousarvi-ossa myöntämisvaltuus on 54 361 000 euroa. Myöntämisvaltuuden lisäys 7 471 000 eurolla johtuu vuosina 2000—2003 tavoite 1 - ja 2 -ohjelmien, alueellisen maaseudun kehittämis-ohjelman (ALMA) ja Leader+ -yhteisöaloite-ohjelman hankkeisiin sidotuista varoista va-pautuneen myöntämisvaltuuden uudelleen budjetoinnista sekä Kainuun maakunnassa vuonna 2004 käyttämättä jääneen valtuuden ottamisesta käytettäväksi vuonna 2005 sekä ALMA-ohjelmassa vuonna 2004 käyttämättä jääneestä yhteensä 717 000 euron valtuudesta, josta osoitetaan 517 000 euroa käytettäväksi kansallisena teknisenä apuna alueellisen maa-seudun kehittämisohjelman, 100 000 euroa Pohjois-Suomen tavoite 1 -ohjelman sekä 100 000 euroa Leader+ -yhteisöaloiteohjelman toimeenpanoon.

Vuoden 2005 talousarviossa Kainuun maa-kuntaan osoitettu osuus myöntämisvaltuudesta on 1 605 000 euroa ja määrärahasta 1 850 000 euroa. Lisätalousarviossa esitetään lisäystä valtuuteen 630 000 euroa ja määrärahaan 78 000 euroa. Kainuun maakunnalle vuonna 2004 osoitetusta valtuudesta jäi käyttämättä 214 000 euroa ja lisäksi uudelleen budjetoi-daan 416 000 euroa. Näiden maksamiseen vuonna 2005 tarvittava 78 000 euron määrära-ha voidaan ottaa Itä-Suomen tavoite 1 -ohjel-maan varatusta määrärahasta (muu kuin Kai-nuu). Kansallisen teknisen avun lisäyksestä ai-heutuviin maksatuksiin vuonna 2005 tarvittava määräraha 400 000 euroa osoitetaan ALMA-ohjelmasta.

Myöntämisvaltuuden ja määrärahan lisäysten jakautuminen ohjelmittain, milj. euroa

Ohjelma	Myöntämisvaltuus			Määräraha		
	Talousarvio	Lisätalousarvio	Yhteensä	Talousarvio	Lisätalousarvio	Yhteensä
Alueellinen maa-seudun kehittämis-ohjelma (EMOTR-T)	31,248	3,288	34,536	53,660	-0,400	53,260
Tavoite 1, Itä-Suomi — muu kuin	9,253	1,428	10,681	11,000	-	11,000
Kainuu — Kainuu	7,648	0,798	8,446	9,150	-0,078	9,072
Tavoite 1, Pohjois-Suomi	1,605	0,630	2,235	1,850	0,078	1,928
Leader+ -yhteisö-aloiteohjelma (EMOTR-O)	5,177	0,981	6,158	7,256	-	7,256
	4,273	0,790	5,063	6,000	-	6,000
EMOTR-osa-rahoitteiset yhteensä	49,951	6,487	56,438	77,916	-0,400	77,516
EAKR-osa-rahoitteiset						
Tavoite 1	0,923	0,053	0,976	1,378	-	1,378
Tavoite 2	0,855	0,214	1,069	1,067	-	1,067
Interreg	0,782	-	0,782	0,976	-	0,976
EAKR-osa-rahoitteiset yhteensä	2,560	0,267	2,827	3,421	-	3,421
Kansallinen tekninen apu	1,850	0,717	2,567	1,811	0,400	2,211
Ohjelmien korjaukset	-	-	-	0,100	-	0,100
Kaikki yhteensä	54,361	7,471	61,832	83,248	-	83,248

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 4 113 000 euroa vuonna 2006, 1 022 000 euroa vuonna 2007 ja 609 000 euroa vuonna 2008.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	83 248 000
2004 tilinpäätös	89 792 000
2003 tilinpäätös	50 742 991

20. Maatalous

21. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 652 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	652 000	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	
2005 talousarvio	31 405 000		
2004 tilinpäätös	31 589 000		
2003 tilinpäätös	30 471 000	2005 lisätalousarvio	9 000
		2005 talousarvio	430 000
		2004 tilinpäätös	426 000
		2003 tilinpäätös	414 000
22. Torjunta-ainetarkastukset (arviomääräraha)			
Momentille myönnetään lisäystä 9 000 euroa.			

40. Kala-, riista- ja porotalous

21. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)		43. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	
Momentille myönnetään lisäystä 235 000 euroa.		Momentille myönnetään lisäystä 16 000 euroa.	
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.		<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu Paliskuntain yhdistystä koskevasta työehtosopimuksesta.	
2005 lisätalousarvio	235 000	2005 lisätalousarvio	16 000
2005 talousarvio	16 421 000	2005 talousarvio	1 658 000
2004 tilinpäätös	16 362 000	2004 tilinpäätös	1 708 000
2003 tilinpäätös	15 955 000	2003 tilinpäätös	1 564 000

50. Vesitalous

22. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 2 v)		kausjärjestelmään siirtymisestä Suomen ympäristökeskuksessa.	
Momentille myönnetään lisäystä 88 000 euroa.			
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 80 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 8 000 euroa uuteen palk-			
		2005 lisätalousarvio	88 000
		2005 talousarvio	6 513 000
		2004 tilinpäätös	5 304 000
		2003 tilinpäätös	5 196 000

60. Metsätalous

21. Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)		<i>Selvitysosa:</i> Määrärahan lisätarpeessa on otettu huomioon lisäyksenä 619 000 euroa valtion virka- ja työehtosopimuksen johdosta	
Momentille myönnetään lisäystä 219 000 euroa.			

ja vähennyksenä 400 000 euroa siirtona momentille 30.90.27.

Metsäntutkimuslaitoksen tulot lisääntyvät talousarviossa arvioituun verrattuna 400 000 eurolla, koska Euroopan yhteisön komissio on päättänyt maksaa Metsäntutkimuslaitokselle takautuvasti Metsien terveydentilan seuranta-ohjelmasta vuonna 2003 aiheutuneet kustannukset. Näiden väliaikaiseksi kattamiseksi vuoden 2003 toisessa lisätalousarviossa siirrettiin 400 000 euroa momentilta 30.90.27 (30.04.27) momentille 30.60.21 (30.32.21).

2005 lisätalousarvio	219 000
2005 talousarvio	39 421 000
2004 tilinpäätös	38 996 000
2003 tilinpäätös	38 174 000

41. *Metsäpuiden siemenhuolto* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 225 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve perustuu metsäpuiden siemenviljelysten perusta-

misohjelmaan, jonka mukainen määrärahan tarve vuonna 2005 on 835 000 euroa.

2005 lisätalousarvio	225 000
2005 talousarvio	610 000
2004 tilinpäätös	910 000
2003 tilinpäätös	910 000

42. *Valtionapu metsätalouden edistämisen ja valvontaorganisaatioille* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 595 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiion osuus määrärahasta on 3 423 000 euroa ja metsäkeskusten osuus 40 849 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu metsäkeskuksia ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiota koskevasta työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	595 000
2005 talousarvio	43 677 000
2004 tilinpäätös	44 510 000
2003 tilinpäätös	43 750 000

63. Metsähallitus

1. Toimintaan liittyvät tasejärjestelyt

Kohdan 2. kappale muutetaan seuraavaksi:

Liiketoiminnan hallinnassa olevan omaisuuden arvoa korotetaan 1 163,1 milj. eurosta 2 576,9 milj. euroon. Omaisuudesta merkitään peruspääomaan 2 471,7 milj. euroa, muun oman pääoman edellisten tilikausien voittoerään 69,3 milj. euroa, pakollisiin varauksiin 0,1 milj. euroa ja lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan 35,8 milj. euroa. Julkisten hallintotehtävien omaisuus merkitään 939,6 milj. euron arvosta muuhun omaan pääomaan. Valtioneuvosto valtuutetaan edellä olevan mukaisesti päättämään tarkemmin Metsähallituksen avaavasta taseesta 1.1.2005.

4. Liiketoiminnan lainanoton enimmäismäärä

Kohta muutetaan seuraavaksi:

Metsähallitus oikeutetaan ottamaan liiketoimintaansa varten valtion liikelaitoksista annetun lain (1185/2002) 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 50 milj. euroa.

Selvitysosa: Päätösojan kohdassa 1 mainitut liiketoiminnan omaisuuden käyvät arvot koskevat sora-alueita, tonttivarallisuutta, liittymiä sekä maa- ja vesialueita. Käypien arvojen määrittely on tehty tuottoarvomenetelmällä. Julkisten hallintotehtävien omaisuus on arvostettu kirjanpitoarvostaan. Tasearvoissa on otettu huomioon Metsähallituksen vuoden 2004 tilinpäätök-

sen johdosta tapahtuneet muutokset verrattuna hallituksen esitykseen vuoden 2005 talousarvios-
ta.

Muutosten johdosta Metsähallituksen liiketoiminnan avaava tase 1.1.2005 käyvin arvoon on seuraava:

TASE	Toteutunut 2004 liikelaitos yhteensä milj. euroa	Julkiset hallintotehtävät 1.1.2005 milj. euroa	Liiketoiminta 1.1.2005 milj. euroa	Liiketoiminta, käyvät arvot 1.1.2005 milj. euroa
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet	0,3	0,2	0,1	0,1
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	1 985,7	912,5	1 073,2	2 491,7
Muut aineelliset hyödykkeet	56,7	22,9	33,8	29,1
Yhteensä	2 042,4	935,4	1 107,0	2 520,8
Sijoitukset	17,6	0,9	16,7	16,7
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 060,3	936,5	1 123,8	2 537,6
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus	22,7	12,3	10,4	10,4
Saamiset				
Lyhytaikaiset	30,8	3,7	27,9	27,9
Rahat ja pankkisaamiset	4,3	3,3	1,0	1,0
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	57,8	19,3	39,3	39,3
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 118,1	955,8	1 163,1	2 576,9
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	851,3	0,0	1 057,9	2 471,7
Muu oma pääoma	926,4	939,6	0,0	0,0
Liiketoiminnan muu oma pääoma	29,5	0,0	0,0	0,0
Yhteiskunnallinen muu oma pääoma	628,3	0,0	0,0	0,0
Kansallisuusomaisuuden muu oma pääoma	268,6	0,0	0,0	0,0

Julkisten hallintotehtävien muu				
oma pääoma	0,0	939,6	0,0	0,0
Omaisuuksien siirrot	0,0	0,0	0,0	0,0
Edellisten tilikausien voitto	220,0	0,0	69,3	69,3
Tilikauden voitto	69,1	0,0	0,0	0,0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 066,8	939,6	1 127,2	2 541,0
PAKOLLISET VARAUKSET	0,1	0,0	0,1	0,1
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen	51,2	16,2	35,8	35,8
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 118,1	955,8	1 163,1	2 576,9

Vuoden 2005 talousarviossa päätösosan kohdassa 4 lainan enimmäismäärä on 34 milj. euroa. Liiketoiminnan ja julkisten hallintotehtävien rahoituksen eriydyttyä ovat mahdollisuudet konsernirahoituksen järjestämiseksi heikentyneet. Rahoituksen järjestämisen helpottamiseksi ja kustannusten minimoimiseksi on suurempi yritystodistusohjelma edullisempi. Lainanottovaltuustarpeen arvioidaan olevan 16 milj. euroa suurempi kuin talousarviossa.

50. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)

76 000 euroa valtion virka- ja työehtosopimuksesta aiheutuvina menoina.

Momentilta vähennetään 114 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon vähennyksenä 190 000 euroa arvonalisäveromenoina ja lisäyksenä

2005 lisätalousarvio	-114 000
2005 talousarvio	6 006 000
2004 tilinpäätös	5 626 000
2003 tilinpäätös	5 696 000

70. Maanmittaus ja paikkatietojen yhteiskäyttö

21. Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 803 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta. Bruttomenojen lisäys on 1 460 000 euroa ja bruttotulojen lisäys 657 000 euroa.

2005 lisätalousarvio	803 000
2005 talousarvio	47 160 000
2004 tilinpäätös	47 504 000
2003 tilinpäätös	46 115 000

22. Geodeettisen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 71 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta aiheutuu 53 000 euroa valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 18 000 euroa uuteen palkausjärjestelmään siirtymisestä.

2005 lisätalousarvio	71 000
2005 talousarvio	3 129 000
2004 tilinpäätös	3 118 000
2003 tilinpäätös	2 990 000

71. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitos

21. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	220 000
Momentille myönnetään lisäystä 220 000 euroa.	2005 talousarvio	23 958 000
	2004 tilinpäätös	22 998 000
	2003 tilinpäätös	22 912 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.		

72. Elintarvikevirasto

21. Elintarvikeviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	78 000
Momentille myönnetään lisäystä 78 000 euroa.	2005 talousarvio	5 489 000
	2004 tilinpäätös	5 116 000
	2003 tilinpäätös	5 107 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.		

73. Kasvintuotannon tarkastuskeskus

21. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	176 000
Momentille myönnetään lisäystä 176 000 euroa.	2005 talousarvio	14 798 000
	2004 tilinpäätös	14 037 000
	2003 tilinpäätös	13 164 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.		

90. Hallinto

21. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	445 000	23. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	227 000
Momentille myönnetään lisäystä 445 000 euroa.	2005 talousarvio	36 040 000	Momentille myönnetään lisäystä 227 000 euroa.	2005 talousarvio	14 505 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	2004 tilinpäätös	35 681 000	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	2004 tilinpäätös	13 140 000
	2003 tilinpäätös	34 468 000		2003 tilinpäätös	13 133 000

27. Yhteistutkimukset (siirtomääräraha 3 v)	2005 lisätalousarvio	400 000
Momentille myönnetään lisäystä 400 000 euroa.	2005 talousarvio	7 110 000
	2004 tilinpäätös	7 530 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämääräraha on siirtoa momentilta 30.60.21 maa- ja metsätalousministeriön strategiaa tukevan tutkimustoiminnan vahvistamista varten.	2003 tilinpäätös	5 660 000

91. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta ja eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta

21. Lautakuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	9 000
Momentille myönnetään lisäystä 9 000 euroa.	2005 talousarvio	711 000
	2004 tilinpäätös	654 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	2003 tilinpäätös	608 000

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Liikenne- ja viestintäministeriö

21. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 192 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	192 000
2005 talousarvio	14 247 000
2004 tilinpäätös	14 239 000
2003 tilinpäätös	13 917 000

22. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 54 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu EU:n myöntämästä VIKING MIP 2002 -selvityshankkeiden toisen maksuerän ministeriön osuudesta. Vastaava tulo on merkitty momentille 12.31.99.

2005 lisätalousarvio	54 000
2005 talousarvio	6 850 000
2004 tilinpäätös	7 064 000
2003 tilinpäätös	8 211 000

24. Tiehallinto

21. Perustienpito (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 726 000 euroa.

Tiehallinto oikeutetaan solmimaan vuonna 2005 sopimus tieyhteyden rakentamisesta kantatiella 78 Suhangon kaivosalueelle Ranualla enintään 3,5 milj. euron kokonaiskustannusten määrästä siten, että tästä aiheutuvat menot valtio maksaa takaisin viimeistään vuonna 2009.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 966 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 1 760 000 euroa momentille 12.31.24 tuloutettua EU:n TEN-tukea vastaa-

van suuruisen määrärahan osoittamisesta perustienpitoon. Lisämäärärahassa on vähennyksenä otettu huomioon 1 000 000 euroa siirtona momentille 31.30.79.

Maantieyhteys kantatiella 78 Suhangon kaivosalueelle toteutetaan tilapäisellä rahoituksella. Kaivosalue sijaitsee Rovaniemi—Ranua kantatien länsipuolella. Uuden tieyhteyden pituus on noin 10,7 kilometriä, josta yleistä tietä on 8,5 kilometriä. Loppuosa on kaivospiirialueen sisäistä tieosuutta. Valtion 8,5 kilometrin tieosuudesta parannetaan tietä 4 kilometrin matkalla ja rakennetaan uutta tietä 4,5 kilomet-

rin matkalla. Tie rakennettaisiin yleisenä tienä ainoastaan kaivospiirin rajalle, eli 8,5 kilometriä. Tie otetaan käyttöön vuonna 2006. Yleisen tien arvioidut rakentamiskustannukset ovat enintään 3,5 milj. euroa. Kaivosyhtiö maksaisi tilapäisesti yleisen tien rakentamiskustannukset. Valtio maksaa yleisen tien rakentamiskustannukset yhtiölle takaisin kahden vuoden kuluessa tien käyttöönotosta kahtena peräkkäisenä vuotena yhtä suurina erinä ilman korkoa edellyttäen, että kaivostoiminta on silloin edelleen käynnissä. Sopimuksesta aiheutuisi valtiolle menoja noin 1,75 milj. euroa vuosina 2008 ja 2009. Tiehallinto maksaa hoito- ja ylläpitomenot tien valmistumisesta lähtien.

2005 lisätalousarvio	1 726 000
2005 talousarvio	588 770 000
2004 tilinpäätös	589 704 000
2003 tilinpäätös	606 262 100

79. Jälkirahoitus-, kokonaisrahoitus- ja elinkaarihoitushankkeet (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 912 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu siitä, että vuoden 2002 toisessa lisätalousarviossa uudelleen budjetoitiin vuoden 2000 määrärahaa hankkeelle E 18 Kehä III Lentoasema—Tikkurila 8 000 000 euroa määrärahan käyttöoikeuden päättymisen takia. Vuoden 2002 tilinpäätöksen valmistuttua peruutus oli 8 911 636 euroa, joka oli 911 636 euroa enemmän kuin vuoden 2002 toisessa lisätalousarviossa uudelleen budjetoitiin. Tässä lisätalousarviossa esitetään hankkeelle E 18 Kehä III Lentoasema—Tikkurila puuttuva 912 000 euron määräraha. Hankkeen sopimusvaltuus 60,5 milj. euroa ei muutu.

2005 lisätalousarvio	912 000
2005 talousarvio	21 000 000
2004 tilinpäätös	42 064 000
2003 tilinpäätös	78 106 000

30. Merenkululaitos

21. Merenkululaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 496 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 400 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 96 000 euroa uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2005 lisätalousarvio	496 000
2005 talousarvio	17 070 000
2004 tilinpäätös	17 515 000
2003 tilinpäätös	19 396 000

79. Saimaan kanavan vuokra-alueen tie (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Saimaan kanavan vuokra-alueen tien kunto on heikentynyt merkittävästi vuoden 2004 ja 2005 kevään aikana kelirikon takia, minkä vuoksi tien pinnoitus on uusittava välittömästi maaliikenteen turvallisuuden ja sujuvuuden turvaamiseksi. Samalla tie peruskorjataan. Saimaan kanavan vuokrasopimukseen sisältyy velvoite Suomelle ylläpitää tie. Määräraha on siirtoa momentilta 31.24.21.

2005 lisätalousarvio	1 000 000
----------------------	-----------

32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen

51. *Luotsauksen hintatuki* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 938 000 euroa.

Selvitysosa: Saimaan sekä Saimaan kanavan alueella Luotsausliikelaitos perii luotsausmaksut alennettuna. Määrärahasta korvataan liikelaitokselle alennetusta maksusta aiheutuvat tulonmenetykset. Lisämäärärahan tarpeesta 257 000 euroa aiheutuu Luotsausliikelaitokselle vuoden 2004 Saimaan alueen luotsauksesta syntyneestä ennakoitua suurem-

masta korvausmäärästä. Kuluvalta vuodelta tuen tarpeen arvioidaan olevan 3 997 000 euroa, mikä edellyttää lisämäärärahaa momentille 681 000 euroa. Lisämäärärahan tarve aiheutuu Saimaan alueen liikenteen ja luotsaustoiminnan lisääntymisestä sekä siitä, että palvelutaso säilytetään nykyisellään.

2005 lisätalousarvio	938 000
2005 talousarvio	3 316 000
2004 tilinpäätös	3 316 000

40. Ratahallintokeskus

21. *Perusradanpito* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 8 935 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 4 000 000 euroa aiheutuu kiskonmurtumista aiheutuneiden vaurioiden korjaamisesta välillä Jämsänkoski—Saakoski, 122 000 euroa valtion virka- ja työehtosopimuksesta, 13 000 euroa uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä ja 4 800 000 euroa momentille 12.31.40 tuloutettua EU:n TEN-tukea vastaavan suuruisen määrärahan osoittamisesta yli-ikäisten päällysrakenteiden uusimiseen ja korvausinvestointeihin.

2005 lisätalousarvio	8 935 000
2005 talousarvio	285 000 000
2004 tilinpäätös	299 713 000
2003 tilinpäätös	289 901 000

76. *Rataverkon maa-alueiden hankinnat ja korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 900 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu käyttämään Kerava—Lahti -oikoradan vuoden vaihteen yli siirtyneiden lunastuskorvausten maksamiseen.

2005 lisätalousarvio	900 000
2005 talousarvio	700 000
2004 tilinpäätös	2 270 045
2003 tilinpäätös	3 381 137

78. *Eräät ratahankkeet* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 2 800 000 euroa.

Selvitysosa: Hankkeen Oulu—Iisalmi/Vartius, sähköistys lisämäärärahan tarve on 900 000 euroa kuluvaan vuoden tarkentuneen määrärahatarpeen johdosta.

Lisäksi hankkeesta Kerava—Lahti -oikorata vähennetään 3 700 000 euroa. Kuluvan vuoden määrärahatarpeen tarkentuminen aiheutuu siitä, että hanke eteni vuonna 2004 ennakoitua nopeammin.

Edellä mainittujen hankkeiden sopimusvaltuudet eivät muutu.

Edellä olevan johdosta momentilta voidaan vähentää 2 800 000 euroa.

Hanke-erittely

KESKENERÄISET HANKKEET	Valmis	Sopimus- valtuus	Käytetty	Talousarvio	Lisätalous- arvio	Rahoitustarve
		milj. €	milj. €	v. 2005 milj. €	v. 2005 milj. €	myöhemmin milj. €
Oulu—Iisalmi/Vartius, sähköistys	2006	70,6	26,7	24,7	0,9	18,3
Kerava—Lahti -oikorata	2006	331,0	226,1	78,0	-3,7	30,6
Yhteensä		401,6	252,8	102,7	-2,8	48,9

2005 lisätalousarvio	-2 800 000
2005 talousarvio	102 700 000
2004 tilinpäätös	153 539 431
2003 tilinpäätös	102 770 850

60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet

63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 144 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 138 000 euroa aiheutuu EU:n myöntämästä VIKING MIP 2002 -selvitys- ja toteutushankkeiden toisen maksuerän ministeriön osuudesta ja 6 000 euroa EU:n myöntämästä tuesta

IMAGE -hankkeelle. Vastaava tulo on merkitty momentille 12.31.99.

2005 lisätalousarvio	144 000
2005 talousarvio	81 275 000
2004 tilinpäätös	82 439 000
2003 tilinpäätös	83 134 000

80. Ilmatieteen laitos

21. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 370 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	370 000
2005 talousarvio	30 516 000
2004 tilinpäätös	28 391 000
2003 tilinpäätös	27 240 000

81. Merentutkimuslaitos

21. Merentutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 144 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 90 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 54 000 euroa uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2005 lisätalousarvio	144 000
2005 talousarvio	8 799 000
2004 tilinpäätös	7 698 000
2003 tilinpäätös	7 292 000

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot

19. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 7 389 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ehdotetuista määrärahamuutoksista sekä eduskunnan vuoden 2005 talousarvion käsittelyn yhteydessä perustienpidon momentille lisäämään 10 milj. euron arvonlisäveromeno-osuudesta.

2005 lisätalousarvio	7 389 000
2005 talousarvio	291 395 000
2004 tilinpäätös	305 972 057
2003 tilinpäätös	288 586 196

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus liikenne- ja viestintäministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 770 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 10 843 000 eurosta 11 945 000 euroon.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu 1 102 000 eurolla aiheutuu vuosina 2000—2003 myönnetystä myöntämisvaltuuksista purkautuneiden myöntämisvaltuuksien uudelleen budjetoinnista. Lisämäärärahan tar-

ve aiheutuu purkautuneen myöntämisvaltuuden maksatuksista aiheutuvista menoista.

2005 lisätalousarvio	770 000
2005 talousarvio	13 293 000
2004 tilinpäätös	5 755 872
2003 tilinpäätös	4 320 843

78. Vuosaaren sataman liikenneväylien rakentaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 17 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että Vuosaaren sataman liikenneväylät-hankkeen valtuutta tarkistetaan 207,4 milj. eurosta 237,4 milj. euroon.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 2,2 milj. euroa aiheutuu tunnelitöiden aikaistamisesta, 13,6 milj. euroa tunneliurakoiden arvioitua suuremmista urakkahinnoista sekä 1,2 milj. euroa ruoppaustöiden siirtymisestä vuodelta 2004 vuodelle 2005. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu kustannustason noususta rakennusaikana ja suhdannetilanteesta, lähinnä louhintaurakat, aiheutuneesta kasvusta.

2005 lisätalousarvio	17 000 000
2005 talousarvio	47 200 000
2004 tilinpäätös	39 154 243
2003 tilinpäätös	8 023 292

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Selvitysosa: Hallituksen kehyspäättöksen mukaan vuosina 2006—2009 hallitus tukee talouskasvun osaamispohjaa lisäämällä tutkimuksen ja tuotekehityksen voimavaroja ja parantamalla tutkimuksen ja sen taloudellisten sovellutusten yhteensovittamista. Innovaatiotoiminnan tulosten tehokasta hyödyntämistä tuotteiksi ja uusiksi yrityksiksi edistetään toimilla, jotka puuttuvat tunnistettuihin markkinapuutteisiin. Myönteisen ilmapiirin luomiseksi osaamispohjaiselle kasvuyrittäjyydelle on tarkoitus, että Veraventure Oy:n toimesta perustetaan valtakunnallinen pääomarahasto. Työeläkeyhtiöiden kanssa käytyjen neuvotteluiden perusteella selvitetään mahdollisuudet parantaa riskipääomien saantia yritysten varhaisen ja nopean kasvun vaiheeseen.

10. Hallinto

21. Kauppa- ja teollisuusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 342 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	342 000
2005 talousarvio	23 027 000
2004 tilinpäätös	22 667 000
2003 tilinpäätös	22 626 000

22. Työvoima- ja elinkeinokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 986 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 1 228 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta, 61 000 euroa siirrosta momentilta 34.01.21, 469 000 euroa siirrosta momentilta 34.06.21 ja 228 000 euroa siirrettävien henkilötyövuosien aiheuttamien kulujen kattamisesta. Siirrettävillä määrärahoilla rahoitetaan 26 henkilötyövuoden lisäys EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen toimeenpanon edellyttämiin tehtäviin vuoden 2005 talousarvion täydennysesityksen linjausten mukaisesti.

2005 lisätalousarvio	1 986 000
2005 talousarvio	74 871 000
2004 tilinpäätös	73 146 000
2003 tilinpäätös	70 340 000

20. Teknologia- ja innovaatiopolitiikka

21. *Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 588 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	588 000
2005 talousarvio	40 822 000
2004 tilinpäätös	41 208 000
2003 tilinpäätös	38 253 000

22. *Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 812 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta saa käyttää enintään 600 000 euroa teknologian hyödyntämiseen tähtäävien uusien osakeyhtiöiden sekä kehitysyhtiöiden osakepääomien merkitsemiseen. Valtion teknillinen tutkimuskeskus (VTT) saa käyttää tähän tarkoitukseen myös omistamiaan patenteja sekä toimintojen ulkoistamista koskevissa liikkeenluovutuksissa myös tutkimuslaitteistoja ja muuta käyttöomaisuutta.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää ydinenergiain (990/1987) ja valtion ydinjätehuoltorahastosta annetun asetuksen (161/2004) nojalla ydinjätehuoltomaksun maksamiseen Valtion ydinjätehuoltorahastossa olevaan varautumisrahastoon siten, että tutkimuskeskuksen rahasto-osuus varautumisrahastossa vastaa edellisen kalenterivuoden vahvistetun vastuumäärän mukaista vuoden 2005 rahastotavoitetta.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

Momentin perustelujen muutoksella VTT pystyy varautumaan jäljellä oleviin ydinjätehuolto- ja käytöstäpoiston kustannuksiin.

2005 lisätalousarvio	812 000
2005 talousarvio	68 978 000
2004 tilinpäätös	68 799 000
2003 tilinpäätös	65 014 000

23. *Turvatekniikan keskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 126 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	126 000
2005 talousarvio	9 651 000
2004 tilinpäätös	9 623 000
2003 tilinpäätös	9 451 000

24. *Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 55 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 40 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 15 000 euroa uuteen palkausjärjestelmään siirtymisen johdosta.

2005 lisätalousarvio	55 000
2005 talousarvio	1 889 000
2004 tilinpäätös	1 834 000
2003 tilinpäätös	1 780 000

25. *Mittatekniikan keskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 67 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	67 000
2005 talousarvio	5 198 000
2004 tilinpäätös	5 684 000
2003 tilinpäätös	5 127 000

26. *Teknologian kehittämiskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 243 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	243 000
2005 talousarvio	26 509 000
2004 tilinpäätös	25 274 000
2003 tilinpäätös	24 256 000

83. *Lainat teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että maksuvapautuksen piiriin tulevien lainojen enimmäismäärä on 15 000 000 euroa.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	64 063 000
2004 tilinpäätös	61 417 101
2003 tilinpäätös	69 758 071

30. Yrityspolitiikka

21. *Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin määräraha muutetaan kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Selvitysosa: Kaksivuotisen siirtomäärärahan muuttaminen kolmevuotiseksi parantaa osaltaan edellytyksiä korvata nykyinen kaupparekisterijärjestelmä uudella tietojärjestelmällä, joka palvelee kaupparekisterin lisäksi säätiörekisterin, yrityskiinnitysjärjestelmän sekä tilinpäätösten kuva-arkiston toimintoja.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	1 177 000
2004 tilinpäätös	-1 648 906
2003 tilinpäätös	-545 302

Selvitysosa: Alueellisen korkotuen piirissä olevien investointi- ja käyttöpääomalaikojen myöntämisvaltuutta korotetaan 10 000 000 eurolla sekä erityiskorkotuen piirissä olevien lainojen myöntämisvaltuutta korotetaan 10 000 000 eurolla kyseisten lainojen ennakoitua suuremman kysynnän johdosta. Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 246 000 euroa vuonna 2006, 554 000 euroa vuonna 2007, 448 000 euroa vuonna 2008 ja 382 000 euroa vuosina 2009—2010.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	17 320 000
2004 tilinpäätös	17 494 338
2003 tilinpäätös	20 510 367

42. *Finnvera Oyj:n korkotuet* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että erityisrahoitusyhtiö saa myöntää vuonna 2005 alueellisen korkotuen piiriin kuuluvia luottoja enintään 131 732 000 euroa ja elinkeinopoliittisin perustein tuettavien tukiohjelmien mukaisia erityiskorkotuen piirissä olevia lainoja yhteensä enintään 122 912 000 euroa, johon sisältyvät myös naisryrittäjälainat.

47. *Valtionavustus kehittämisspalvelutoimintaan ja eräille yhteisöille* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 500 000 euroa.

Selvitysosa: Suomi maailmantaloudessa -loppuraportin toimenpiteisiin liittyen momentille esitetään lisäystä 1 500 000 euroa. Lisämäärärahasta 400 000 euroa käytetään ulkomaisten investointien edistämiseen Suomesa nostamalla Invest in Finland -säätiön toi-

mintatuki 1 598 000 eurosta 1 998 000 euroon ja 1 100 000 euroa uutena toimintatukena muun muassa osaamis- ja teknologiakeskusten yrityskehitysyhtiöille aloittavien yritysten liiketoimintaosaamisen vahvistamiseen.

Invest in Finland

Ulkomaisten investointien edistämisen määrärahan lisäyksessä on lähdetty siitä, että Suomeen kohdentuvien suorien ulkomaisten investointien osuus on ollut suhteellisen pieni ja jäänyt selvästi alle EU:n keskitason. Määrärahan lisäyksen tavoitteena on uuden ja kasvavan yritystoiminnan saaminen Suomeen, asiakasvolyymin kasvattaminen vähintään kolminkertaiseksi ollen noin 500 potentiaalista ulkomaisesta sijoittajaa vuosittain. Tämä lisäys tarkoittaa 20—40 kpl toteutunutta uutta yritysten sijoitusta tai uusinvestointia Suomeen, joihin Invest in Finland on pystynyt vaikuttamaan.

Aloittavien yritysten liiketoimintaosaaminen

Esitetty määräraha tullaan käyttämään liiketoimintaosaamisen ja yrittäjäkokemuksen hankkimiseen ja välittämiseen alkaville innovatiivisille yrityksille. Määrärahaa voidaan myöntää teknologiakeskuksille liiketoimintaosaamisen hankkimiseen alkaville innovaatioyrityksille; mentori-, yrityskummitoiminta- ja vastaaville yhteisöille yrittäjäkokemuksen or-

ganisointiin alkaville innovatiivisille yrityksille; hallintopalkkioihin siemenvaiheeseen erikoistuneille pääomarahastoille mukaan lukien alihankintana ostetut palvelut, Global Technology- ja vastaavien alkavien innovaatioyritysten kansainvälistymistä edistävien palvelujen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

2005 lisätalousarvio	1 500 000
2005 talousarvio	3 561 000
2004 tilinpäätös	3 561 000
2003 tilinpäätös	3 561 000

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentille perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 85 477 000 eurosta 103 653 000 euroon.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden 18 176 000 euron lisäystarve johtuu vuosilta 2000—2003 purkautuneiden valtuuksien uudelleen budjetoinnista, Euroopan sosiaalirahastosta (ESR) osarahoitettujen ohjelmien palautumakorotuksen lisärahoitustarpeesta sekä teknisen tuen oikaisusta tavoite 2 -ohjelmassa.

Myöntämisvaltuuden lisäysten jakautuminen ohjelmittain, milj. euroa

Ohjelma	Myöntämisvaltuus		Yhteensä
	Talousarvio	Lisätalousarvio	
Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)			
Tavoite 1	35,750	7,783	43,533
Tavoite 2	28,955	8,988	37,943
Interreg	0,858	0,318	1,176
Yhteensä	65,563	17,089	82,652
Euroopan sosiaalirahasto (ESR)			
Tavoite 1	1,976	0,083	2,059
Tavoite 2	2,434	0,059	2,493
Tavoite 3	12,432	0,315	12,747
Yhteensä	16,842	0,457	17,299
Palautumakorotus	3,072	0,630	3,702
Kaikki yhteensä	85,477	18,176	103,653

Vuoden 2005 myöntämisvaltuudesta arvioidaan aiheutuvan menoja 21 374 000 euroa vuonna 2005, 50 745 000 euroa vuonna 2006, 26 454 000 euroa vuonna 2007 ja 5 080 000 euroa vuonna 2008.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	87 898 000
2004 tilinpäätös	70 660 260
2003 tilinpäätös	68 463 984

40. Kuluttaja- ja kilpailupolitiikka

21. Kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 84 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	84 000
2005 talousarvio	5 781 000
2004 tilinpäätös	5 760 000
2003 tilinpäätös	5 731 000

2005 lisätalousarvio	26 000
2005 talousarvio	1 094 000
2004 tilinpäätös	1 590 000
2003 tilinpäätös	1 538 000

26. Kilpailuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 71 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

24. Kuluttajavalituslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 26 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	71 000
2005 talousarvio	5 003 000
2004 tilinpäätös	4 688 000
2003 tilinpäätös	4 593 000

50. Kansainvälistymispolitiikka

21. Matkailun edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 86 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	86 000
2005 talousarvio	16 201 000
2004 tilinpäätös	16 182 000
2003 tilinpäätös	16 066 000

70. Omistajapolitiikka

87. *Pääomalaina Finnvera Oyj:lle* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 11 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää korottoman, osakeyhtiölain (734/1978) 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettua pääomalainan myöntämiseen Finnvera Oyj:lle. Mikäli perustettavan pääomarahaston rahoitustoiminnasta syntyy tappioita, laina jätetään vastaavalta määrältä takaisinperimättä.

Selvitysosa: Tarkoituksena on, että pääomanlainan takaisinmaksuaika on 20 vuotta.

Finnvera Oyj:lle ehdotettava pääomalaina on tarkoitus siirtää edelleen vuonna 2003 perustetulle tytäryhtiölle Veraventure Oy:lle.

Veraventure Oy:n toimesta on tarkoitus perustaa valtakunnallinen pääomarahasto. Uudella rahastolla on tarkoitus poistaa tuotekehitystoiminnan rahoittamisen ja yksityisen pää-

omasijoitustoiminnan kautta saatavan rahoituksen välillä vallitseva epäjatkuvuuskohta. Rahaston tavoitteena on seuloa rahoituskelpoiset hankkeet yhteistyössä Finnvera Oyj:n, Sitran, Teknologian kehittämiskeskusten ja Teknologiakeskusten liitto ry:n kanssa. Rahasto tekisi sijoituksensa pääasiassa aikaisen vaiheen teknologiayrityksiin sekä teknologiaintensiivisiin palveluyrityksiin. Kohdeyrityksillä tulisi olla potentiaalia kehittyä kasvuyrityksiksi. Yksityisiä ja ulkopuolisia tahoja odotetaan myös tulevan mukaan sijoittajina siten, että niiden osuus uudessa pääomarahastossa olisi neljännes koko rahaston käytettävissä olevista varoista. Pääomarahasto toimisi EU:n de minimis -periaatteella.

2005 lisätalousarvio

11 500 000

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sosiaali- ja terveysministeriö

21. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 373 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan lisäyksenä on otettu huomioon 467 000 euroa valtion virka- ja työehtosopimuksesta aiheutuvina menoina ja vähennyksenä 94 000 euroa kolmen henkilön palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentille 33.13.21.

2005 lisätalousarvio	373 000
2005 talousarvio	34 556 000
2004 tilinpäätös	33 733 000
2003 tilinpäätös	32 472 000

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sosiaali- ja terveysministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 6 731 000 eurosta 6 851 000 euroon.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta rahoitettavien tavoite 1-, 2- ja 3 -ohjelmien sekä yhteisöaloitteiden

Equal, Interreg ja Urban sekä innovatiivisten toimien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen yhdessä momenteilla 26.98.61 ja 34.05.61 olevien EU-osuuk-sien kanssa.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu 120 000 eurolla aiheutuu vuosina 2000—2003 myönnettyistä myöntämisvaltuuk-sista purkautuneiden valtuuksien uudelleen budjetoinnista.

Vuoden 2005 myöntämisvaltuudesta arvioi-daan aiheutuvan maksatuksia 1 015 000 euroa vuonna 2005, 5 018 000 euroa vuonna 2006 ja 818 000 euroa vuonna 2007.

Henkilötyövuosien korotus liittyy sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan rakennera-hastotoiminnan hallinnoinnin siirtämiseen lää-ninhallintoon.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdote-ta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	4 815 000
2004 tilinpäätös	3 289 104
2003 tilinpäätös	2 378 911

02. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus

21. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	290 000
	2005 talousarvio	22 630 000
	2004 tilinpäätös	21 910 000
Momentille myönnetään lisäystä 290 000 euroa.	2003 tilinpäätös	21 045 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

03. Työttömyysturvalautakunta

21. Työttömyysturvalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	28 000
	2005 talousarvio	1 795 000
Momentille myönnetään lisäystä 28 000 euroa.	2004 tilinpäätös	1 795 000
	2003 tilinpäätös	1 725 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

04. Tarkastuslautakunta

21. Tarkastuslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	27 000
	2005 talousarvio	1 777 000
Momentille myönnetään lisäystä 27 000 euroa.	2004 tilinpäätös	1 630 000
	2003 tilinpäätös	1 776 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

06. Terveystenhuollon oikeusturvakeskus

21. Terveystenhuollon oikeusturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	39 000
	2005 talousarvio	2 676 000
Momentille myönnetään lisäystä 39 000 euroa.	2004 tilinpäätös	2 670 000
	2003 tilinpäätös	2 400 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

07. Työterveyslaitos

50. Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 460 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Työterveyslaitoksen työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	460 000
2005 talousarvio	37 237 000
2004 tilinpäätös	37 162 000
2003 tilinpäätös	35 335 000

51. Valtion korvaus työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)

Momentin määräraha muutetaan kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Selvitysosa: Määrärahajin muutos kiinteästä kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi aiheutuu siitä, että tarkoitukseen myönnettyä määrärahaa ei arvion mukaan ehditä aikataullisista syistä käyttää vuoden 2005 aikana.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	1 200 000

08. Kansanterveyslaitos

21. Kansanterveyslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 416 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	416 000
2005 talousarvio	33 857 000
2004 tilinpäätös	33 399 929
2003 tilinpäätös	28 855 000

09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus

21. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 85 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	85 000
2005 talousarvio	4 930 000
2004 tilinpäätös	5 047 000
2003 tilinpäätös	4 657 000

10. Säteilyturvakeskus

21. Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	256 000
Momentille myönnetään lisäystä 256 000 euroa.	2005 talousarvio	11 400 000
	2004 tilinpäätös	11 330 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	2003 tilinpäätös	11 386 000

11. Lääkelaitos ja Lääkehoidon kehittämiskeskus

22. Lääkehoidon kehittämiskeskuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	<i>Selvitysosa:</i> Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.	
Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Lääkehoidon kehittämiskeskuskeskuksen hyväksymien, sen ulkopuolella toteutettavien koulutus- ja kehittämishankkeiden rahoittamiseen.	2005 lisätalousarvio	—
	2005 talousarvio	1 325 000
	2004 tilinpäätös	1 325 000
	2003 tilinpäätös	1 300 000

13. Työsuojelun piirihallinto

21. Työsuojelupiirien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	julkaisuryhmän siirtymisestä sosiaali- ja terveysministeriöstä työsuojelun piirihallintoon.
Momentille myönnetään lisäystä 463 000 euroa.	2005 lisätalousarvio 463 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 369 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 94 000 euroa kolmen henkilön palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentilta 33.01.21. Määrärahan siirto johtuu	2005 talousarvio 23 400 000
	2004 tilinpäätös 22 608 000
	2003 tilinpäätös 21 927 000

18. Sairausvakuutus

60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johdettavista menoista (arviomääräraha)	2004 käyttämättä jääneiden harkinnanvaraisen yksilökohtaisen kuntoutuksen määrärahojen uudelleen myöntämisestä ja vähennyksenä 740 000 euroa Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön Helsingin tilojen vuokratulujen siirtona momentille 29.70.58.
Momentille myönnetään lisäystä 4 260 000 euroa.	
<i>Selvitysosa:</i> Määrärahan lisäyksenä on otettu huomioon 5 000 000 euroa vuonna	

2005 lisätalousarvio	4 260 000
2005 talousarvio	1 017 000 000
2004 tilinpäätös	769 618 758
2003 tilinpäätös	727 950 412

22. Sotilasvammakorvaukset ja erät kuntoutustoiminnan menot

51. Valtion korvaus partisaanien uhreille (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion korvauksesta eräille Neuvostoliiton partisaani-iskujen kohteeksi joutuneille henkilöille annetun lain (697/2003) mukaisten korvausten maksamiseen.

Selvitysosa: Määrärahan tarve aiheutuu arvioitua suuremmasta korvaukseen oikeu-

tettujen lukumäärästä. Vuonna 2003 arvioitiin, että korvaukseen oikeutettuja olisi vajaat 700 henkilöä. Lain mukaiseen määräaikaan mennessä on tullut 1 306 hakemusta, joista kaikkiaan noin 800 hakemuksen osalta arvioidaan päädyttävän myönteiseen ratkaisuun.

2005 lisätalousarvio	200 000
2003 tilinpäätös	1 000 000

Pääluokka 34 TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Työhallinto

21. Työministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 224 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan lisäyksenä on otettu huomioon 285 000 euroa valtion virka- ja työehtosopimuksesta aiheutuvina menoina ja vähennyksenä 61 000 euroa siirtona momentille 32.10.22.

2005 lisätalousarvio	224 000
2005 talousarvio	22 327 000
2004 tilinpäätös	22 231 000
2003 tilinpäätös	21 582 000

22. Työvoimaopiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.

2005 lisätalousarvio	6 000
2005 talousarvio	759 000
2004 tilinpäätös	758 000
2003 tilinpäätös	751 000

23. Työelämäohjelmat ja työpoliittinen tutkimus (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 124 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 18 000 euroa aiheutuu EU:n komission osallistumisesta General Framework for Long -Term Social Impact Evaluation of the employment strategy -nimisen hankkeen rahoitukseen, 18 000 euroa EU:n komission osallistumisesta Early intervention as an employment policy method, EIPO -nimisen hankkeen rahoitukseen ja 88 000 euroa työministeriön osallistumisesta EU:n kuudenteen puiteohjelmaan kuuluvaa ERA-NET -kokonaisuudesta rahoitettavaan yhteishankkeeseen nimeltään ”WORK-IN-NET”. Vastaavat tulot on merkitty momentille 12.34.99.

2005 lisätalousarvio	124 000
2005 talousarvio	5 000 000
2004 tilinpäätös	5 048 000
2003 tilinpäätös	11 500 000

63. Valtionavustus työelämäohjelmahankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen Työelämän tuottavuuden ja laadun kehittämisohjelman eri kokeilu- ja kehittämishankkeisiin sekä tällaisista hankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen valtion virastoille ja laitoksille.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	8 980 000
2004 tilinpäätös	8 980 000

05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus

61. Euroopan sosiaalirahaston osallistumisen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 148 026 000 eurosta 158 078 000 euroon ja siten, että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti momentin myöntämisvaltuudesta 6 101 000 euroa ja määrärahasta 2 443 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa yhdessä hallinnonalojen vastinrahoitusmomenttien määrärahojen kanssa käyttää myös Euroopan sosiaalirahaston osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään 141 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen teknisen avun varoin.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu 10 052 000 eurolla aiheutuu vuosina 2000—2003 myönnettyistä myöntämisvaltuuksista purkautuneiden valtuuksien uudelleen budjetoinnista ja Kainuun maakunnassa käyttämättä jääneen vuoden 2004 talousarvion valtuuden uudelleen budjetoinnista. Kainuun maakuntaan osoitetun vuoden 2005 myöntämisvaltuuden lisäys on 2 432 000 euroa ja määrärahan lisätarve 1 545 000 euroa, joka aiheutuu arvioitua nopeammasta maksatuksesta.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 250 000 euroa vuonna 2005, 5 000 000 euroa vuonna 2006 ja 4 802 000 euroa vuonna 2007.

Henkilötyövuosimäärän lisääminen yhdellä johtuu momentin 33.01.62 muutoksesta.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	137 055 000
2004 tilinpäätös	120 167 185
2003 tilinpäätös	121 867 434

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 95 551 000 eurosta 103 232 000 euroon ja siten, että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti momentin myöntämisvaltuudesta 5 401 000 euroa ja määrärahasta 2 043 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu on 7 681 000 euroa, josta 5 408 000 euroa aiheutuu vuosina 2000—2003 myönnettyistä myöntämisvaltuuksista purkautuneiden valtuuksien uudelleen budjetoinnista, 2 188 000 euroa Kainuun maakunnassa käyttämättä jääneen vuoden 2004 talousarvion myöntämisvaltuuden uudelleen budjetoinnista, 80 000 euroa varautumisesta Euroopan sosiaalirahaston innovatiivisten toimien valtion rahoitukseen sekä 5 000 euroa tavoite 2 -ohjelmien teknisen avun hallinnonalakohtaisen kohdentamisen tarkentumisesta. Kainuun maakuntaan osoitetun vuoden 2005 myöntämisvaltuuden lisäys on 2 413 000 euroa ja määrärahan lisätarve 1 278 000 euroa, joka aiheutuu arvioitua nopeammasta maksatuksesta.

Myöntämisvaltuudesta arvioidaan käytettävän Euroopan sosiaalirahaston rahoittamien hankkeiden rahoitusosuutena 92 501 000 euroa ja Euroopan aluekehitysrahaston rahoittamien hankkeiden rahoitusosuutena 10 731 000 euroa.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 100 000 euroa vuonna 2005, 3 840 000 euroa vuonna 2006 ja 3 741 000 euroa vuonna 2007.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	85 585 000
2004 tilinpäätös	78 893 809
2003 tilinpäätös	78 574 944

06. Työvoimapolitiikan toimeenpano

21. Työvoima-asiain paikallishallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 575 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan lisäyksenä on otettu huomioon 2 384 000 euroa valtion virka- ja työehtosopimuksesta aiheutuvina menoina ja 660 000 euroa muutosturvan toimintamallin edellyttäminä henkilöstölisäyksinä 1.7.2005 lukien sekä vähennyksenä 469 000 euroa siirtona momentille 32.10.22.

2005 lisätalousarvio	2 575 000
2005 talousarvio	134 583 000
2004 tilinpäätös	137 592 743
2003 tilinpäätös	128 220 000

50. Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opintososiaaliset edut (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 11 597 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu momentin 34.06.51 määrärahoilla hankittavan työvoimakoulutuksen lisäyksestä 375 000 opiskelijatyöpäivällä johtuen tulopoliittisen sopimuksen työllistymisen ja muutosturvan toimintamallin toimeenpanosta 1.7.2005 lukien.

2005 lisätalousarvio	11 597 000
2005 talousarvio	132 993 000
2004 tilinpäätös	124 559 030
2003 tilinpäätös	117 708 026

51. Työllistämisen, koulutus- ja erityistoimet (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 14 250 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että julkisten työvoimapalvelujen ja niitä täydentävien palvelujen hankinnasta saa aiheutua valtiolle Kainuun hallintokokeilun piiriin kuuluvia työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankintoja lukuun ottamatta menoja vuoden 2005 jälkeen enintään 117 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuosille 2005—2007 solmitun tulopoliittisen sopimuksen työllistymisen ja muutosturvan toimintamallin käyttöönotosta taloudellisista ja tuotannollisista syistä tapahtuvien irtisanomisten yhteydessä. Tarkoituksena on tukea irtisanottujen henkilöiden mahdollisimman pikaista uudelleentyöllistymistä. Hallitus on antanut toimeenpanoon liittyen esityksen julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002), työttömyysturvalain (1290/2002), yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (725/1978), työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998), sairausvakuutuslain (1224/2004) sekä työsopimuslain (55/2001) muuttamiseksi. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2005 alkaen. Toimintamallin toimeenpanon arvioidaan lisäävän ammatillisen työvoimakoulutuksen keskimääräistä volyymiä noin 1 500 henkilöllä vuonna 2005. Lisämäärärahalla arvioidaan hankittavan 375 000 opiskelijatyöpäivää. Jos koulutuksen volyymien lisäys jää arvioitua pienemmäksi, jätetään vastaava osuus lisärahoitukselta käyttämättä.

Edellä mainitusta johtuen koulutuksen myöntämisvaltuuden tarve kasvaa 7 000 000 eurolla. Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 5 000 000 euroa vuonna 2006 ja 2 000 000 euroa vuonna 2007.

Lisämäärärahan tarpeesta 2 000 000 euroa aiheutuu starttitukien ja -selvityksien määrän kasvusta.

2005 lisätalousarvio	14 250 000
2005 talousarvio	476 886 000
2004 tilinpäätös	499 675 543
2003 tilinpäätös	467 570 234

07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat

21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto toiminta valtion osalta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 247 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 940 000 euroa aiheutuu vastaanoton piirissä olevien turvapaikanhakijoiden arvioitua suuremmasta määrästä, 50 000 euroa valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 257 000 euroa EU:n syrjinnän ja rasismien vastaisiin hankkeisiin myöntämän tuen palautuksesta. Palautusta vastaavat tulot on merkitty momentille 12.34.99.

2005 lisätalousarvio	1 247 000
2005 talousarvio	7 326 000
2004 tilinpäätös	8 115 419
2003 tilinpäätös	7 513 142

63. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 8 603 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 7 343 000 euroa aiheutuu vastaanoton piirissä olevien turvapaikanhakijoiden arvioitua suuremmasta määrästä ja 1 260 000 euroa kunnille maksettavien sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannusten korvausten piirissä olevien pakolaisten määrän kasvusta sekä alaikäisten huollon tarpeessa olevien lasten määrän kasvusta.

2005 lisätalousarvio	8 603 000
2005 talousarvio	62 335 000
2004 tilinpäätös	70 433 234
2003 tilinpäätös	61 193 214

Pääluokka 35 YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöministeriö

21. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	331 000
Momentille myönnetään lisäystä 331 000 euroa.	2005 talousarvio	23 032 000
	2004 tilinpäätös	23 138 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	2003 tilinpäätös	22 725 000

20. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu

22. Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v)	52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)	
Momentille myönnetään lisäystä 7 000 euroa.	Momentille myönnetään lisäystä 312 000 euroa.	
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 235 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta ja 77 000 euroa Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman mukaisissa luonnonsuojelualueiden ennallistamistöissä käytettävän metsätalouden työvoiman korvaamisesta. Ennallistamistöitä vastaava 77 000 euroa on otettu huomioon momentin 13.05.01 tulokertymässä.	
2005 lisätalousarvio	7 000	
2005 talousarvio	2 095 000	
2004 tilinpäätös	20 000 000	
2003 tilinpäätös	22 213 000	
	2005 lisätalousarvio	312 000
	2005 talousarvio	22 435 000

40. Alueelliset ympäristökeskukset

21. Alueellisten ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	1 242 000
Momentille myönnetään lisäystä 1 242 000 euroa.	2005 talousarvio	64 504 000
	2004 tilinpäätös	64 843 000
	2003 tilinpäätös	60 935 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.		

50. Ympäristölupavirastot

21. Ympäristölupavirastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	101 000
Momentille myönnetään lisäystä 101 000 euroa.	2005 talousarvio	4 551 000
	2004 tilinpäätös	4 524 000
	2003 tilinpäätös	4 822 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.		

60. Suomen ympäristökeskus

21. Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	tosopimuksesta ja 243 000 euroa uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.	
Momentille myönnetään lisäystä 634 000 euroa.	2005 lisätalousarvio	634 000
	2005 talousarvio	24 013 000
	2004 tilinpäätös	23 980 000
	2003 tilinpäätös	23 485 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 391 000 euroa aiheutuu valtion virka- ja työeh-		

70. Valtion asuntorahasto

21. Asuntorahaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2005 lisätalousarvio	72 000
Momentille myönnetään lisäystä 72 000 euroa.	2005 talousarvio	4 583 000
	2004 tilinpäätös	4 559 000
	2003 tilinpäätös	4 457 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtion virka- ja työehtosopimuksesta.		

99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot

22. Kehittäminen ja suunnittelu (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 24 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2005 lisätalousarvio	24 000
2005 talousarvio	12 900 000
2004 tilinpäätös	11 900 000
2003 tilinpäätös	11 210 000

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta (arvio-määräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 11 442 000 eurosta 11 798 000 euroon.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu 356 000 eurolla aiheutuu vuosina 2000—2003 myönnettyistä myöntämisvaltuuksista purkautuneiden myöntämisvaltuuksien uudelleenbudjetoinnista. Uudelleen budjetoitavista myöntämisvaltuuksista 50 000 euroa kohdentuu tavoite 1 -ohjelmaan, 235 000 euroa tavoite 2 -ohjelmaan ja 71 000 euroa yhteisöaloiteohjelmiin.

Vuoden 2005 myöntämisvaltuudesta arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 2,9 milj. euroa vuonna 2005, 4,3 milj. euroa vuonna 2006, 3,2 milj. euroa vuonna 2007 ja 1,4 milj. euroa vuonna 2008.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2005 lisätalousarvio	—
2005 talousarvio	10 765 000
2004 tilinpäätös	8 005 564
2003 tilinpäätös	5 641 246

Pääluokka 36 VALTIONVELAN KOROT

03. Valuuttamääräisen velan korko

90. Valuuttamääräisen velan korko (arvio-
määräraha)

Momentilta vähennetään 53 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu vuoden 2004 loppupuolella tehdyistä valuuttan-
vaihtosopimuksista, joilla lähes kaikki jäljellä
oleva valuuttamääräinen velka muunnettiin
euromääräiseksi.

Vähennysten erittely		€
Dollarilainat		-31 000 000
Sveitsinfrangilainat		-5 000 000
Jenilainat		-17 000 000
Yhteensä		-53 000 000
2005 lisätalousarvio		-53 000 000
2005 talousarvio		58 000 000
2004 tilinpäätös		37 945 933
2003 tilinpäätös		289 140 842

Pääluku 37 VALTIONVELAN VÄHENTÄMINEN

01. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta

94. Nettokuoletukset ja velanhallinta (arvio-määräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 196 854 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionvelan kuole-tusten ja takaisinostojen maksamiseen. Määrä-rahaa saa käyttää myös valtion lainanotossa esiintyvien emissiotappioiden ja velan takaisi-nostoissa esiintyvien pääomatappioiden sekä valtionlainojen ottamista ja takaisinlunastusta suojaavista johdannaisista aiheutuvien meno-jen maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää ennenaikaisista takaisinostoista esiintyvien pääomatappioiden maksamiseen enintään 75 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan mitoittamiseen otettavina tuloina on otettu huomioon emis-siovoitot, pääomavoitot ja velan riskiaseman säätelämiseksi tehdyistä johdannaisopimuk-sista saatavat tulot.

Budjettitalouden velan pitkäaikaisia kuole-tuksia arvioidaan maksettavan 3,3 mrd. euroa vuonna 2005. Tämän lisäksi arvioidaan erään-tyvän velkasitoumuksia ja lyhytaikaista luot-toa 9,5 mrd. euroa. Uusista lainoista saatavan määrän, ml. emissiotappiot, arvioidaan olevan 10 692 221 430 euroa ja lainojen kuoletuksiin ja takaisinmaksuun, ml. pääomatappiot, käy-tettävän määrän 12 889 075 430 euroa, jolloin velkaa vähennetään yhteensä 2 196 854 000 euroa.

Määrärahan käytön arvioitu

jakautuminen €

Nimellisarvoiset nettokuoletukset (netto)	2 111 854 000
Emissiotappiot (netto)	25 000 000
Pääomatappiot (netto)	60 000 000
Yhteensä	2 196 854 000

2005 lisätalousarvio	2 196 854 000
----------------------	---------------